

C16 – BUI1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

9 oktober 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de trage groei van de Vlaamse export naar China	1
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de wenselijkheid van overheidsondersteuning voor het lokaal toerismebeleid	5
Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het project Honderd Jaar Grote Oorlog	7
Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de kennis van het Nederlands van Belgische diplomaten in het buitenland	12
Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het informatie- en communicatiebeleid van de Vlaamse Regering tegenover de internationale pers	14

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de trage groei van de Vlaamse export naar China

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, ik heb niet de gewoonte om u bij elke publicatie van een opvallend exportcijfer te ondervragen, maar wanneer er zich over de jaren heen een negatieve tendens aftekent van onze exportcijfers naar een land dat het laatste decennium uitgegroeid is tot een belangrijke economische groepool en waar de Vlaamse overheid al veel aandacht aan heeft besteed, dan moeten we daar toch even bij stilstaan.

Uit de cijfers van Eurostat, die vorige maand geciteerd werden in een artikel in De Morgen, blijkt dat in 2006 de export van België naar China ten opzichte van 2005 slechts met acht percent gegroeid is. Acht percent lijkt op het eerste gezicht niet slecht, maar wanneer we dat vergelijken met de groeicijfers van onze buurlanden, blijkt dat de evolutie in onze export naar China eerder matig is. Bij de buurlanden liggen de groeipercents in elk geval een heel stuk hoger dan bij ons. Wat daarbij vooral verontrustend is, is dat wij ook over een langere termijn bekeken terrein lijken te verliezen op de Chinese markt.

We mogen die feiten nog niet meteen dramatiseren. De Vlaamse economische vertegenwoordiger in Peking is van oordeel dat het nog te vroeg is om van een fundamenteel probleem te spreken, maar hij erkent tegelijk ook dat bijvoorbeeld Nederland zich veel slagvaardiger opstelt in China en dat er veel meer middelen ingezet worden om Nederlandse bedrijven te helpen om daar een voet aan de grond te krijgen. Het zou mijns inziens dan ook niet slecht zijn om eens een concreet overzicht te krijgen van de maatregelen en initiatieven die in Nederland ter zake genomen worden.

Verder heb ik een reactie gelezen van een econoom van de bank ING. Hij zegt dat we in China cruciale kansen aan het missen zijn. Het is hoe dan ook duidelijk dat Vlaanderen beter kan, of op zijn minst moet ambiëren om beter te doen. We stellen objectief vast dat de inspanningen van de jongste jaren hun effect deels gemist hebben, ofwel gewoon onvoldoende waren.

In de marge wil ik ook even opmerken dat de zo geroemde prinselijke zendingen alvast weinig invloed gehad lijken te hebben op onze exportcijfers naar China.

Mevrouw de minister, welke conclusies trekt u uit die cijfers, die toch een duidelijke tendens aangeven? Wat is de concrete stand van zaken met betrekking tot enerzijds de acht concrete actiepunten die in de Chinastrategie van 2005 naar voren werden geschoven, en anderzijds de vier aanbevelingen die u aan uw collega's gegeven hebt met het oog op het aantrekken van investeringen en het bevorderen van de export naar China?

Ik som de acht actiepunten kort nog eens op. Eén: de oprichting van een dienstencentrum voor Chinese bedrijven in Vlaanderen. Twee: meer dienstencentra voor Vlaamse bedrijven in China – er was sprake van een oprichting van één nieuw dienstencentrum per jaar. Drie: samenwerking in de levenswetenschappen, vooral in de sector biotechnologie. Vier: proactief benaderen van Chinese bedrijven – dat was vooral een opdracht voor het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen. Vijf: de logistieke troef uitspelen langs beide zijden, onder meer door de begeleiding van Vlaamse bedrijven in China door het Vlaams Instituut voor de Logistiek. Zes: de mobiliteit van onderzoekers tussen Vlaanderen en China bevorderen om de samenwerking te versterken. Zeven: projecten in sectoren die zowel Vlaanderen als China interesseren. Acht: de lancering van een Vlaamse promotiefilm – dat is reeds gebeurd in 2005.

Ik herhaal ook even de vier aanbevelingen. Eén: de oprichting van een Vlaams Huis, naar analogie van de Vlaamse huizen die al in Europa bestaan. Twee: het opbouwen van een kenniscluster over China, een soort virtuele campus waar de kennis over China zou worden samengebracht. Drie: een Chinese school in Vlaanderen. Vier: Vlaanderen als toeristische bestemming voor de Chinese bevolking.

Mevrouw de minister, bent u van oordeel dat de strategie ten aanzien van China moet worden herzien of bijgestuurd, dan wel gereactiveerd? Hebt u ter zake concrete ideeën?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, ik wil mij aansluiten bij de interessante vraag van de heer Van Nieuwenhuysen. Hij zegt evenwel dat de Belgische export achterblijft ten opzichte van de buurlanden, terwijl ik eerder wil vragen of u ook specifiek Vlaamse cijfers hebt, zodat we het eventuele succes

van de Vlaamse strategie kunnen meten. Het is altijd leuk om aan iemand van het Vlaams Belang te kunnen zeggen dat hij erop moet vertrouwen dat de Vlaamse cijfers beter zijn dan de Belgische.

Mijn grootste zorg betreft het richten van onze troeven op de zogenaamde BRIC-landen – Brazilië, Rusland, India en China –, de landen met een grote economische groei. In welke mate worden de middelen van Flanders Investment & Trade (F.I.T.) op die landen gericht? Hebt u daarover de laatste tijd richtlijnen gegeven aan het F.I.T.?

Hoe zit het met de Chinastrategie van de Vlaamse Regering? De heer Van Nieuwenhuysen heeft de acht actiepunten nog eens opgesomd. Ik ben vooral geïnteresseerd in de life sciences en de werking van de dienstencentra in China. We hebben ooit Vlaamse middelen ingezet om een rechtstreekse vlucht tussen Zaventem en China te verkrijgen. Ik heb het gerucht opgevangen dat de cijfers niet zo goed waren. Kunt u mij daar meer over zeggen?

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, het is inderdaad belangrijk om met zoveel mogelijk landen goede handelsrelaties aan te gaan en een heleboel zaken samen te realiseren. Als alle landen in de wereld tot een geïntegreerd systeem komen, samen handel drijven, economische afspraken maken en zaken realiseren, is er meer samenwerking en minder conflict.

Toch sta ik enigszins sceptisch tegenover het idee om zomaar, zonder meer, de economische relaties met bepaalde landen te optimaliseren. Ik bedoel daarmee dat het niet volledig losgekoppeld mag zijn van een aantal duidelijke politieke boodschappen waarvan we de pretentie mogen hebben om die te geven aan een land als China. Ik vind het openen van een Chinese school in Vlaanderen en een Vlaamse Huis in China heel goede initiatieven. Maar we merken ook wel dat de Chinese overheid, van zodra ze de indruk heeft dat er ergens een politieke boodschap gegeven wordt of dat het regime bekritiseerd wordt – waar op meerdere vlakken meer dan reden genoeg toe is – uitermate terughoudend en zelfs cru reageert. Zo mocht de Dalai Lama niet naar ons land komen of anders zou de Belgische handelsmissie niet naar China mogen gaan. We hebben toen toegegeven.

Uitgaande van het feit dat het heel goed is dat er economische relaties worden aangegaan, zeker ook met een grootmacht zoals China, wil ik u vragen hoe u het als Vlaamse overheid mogelijk ziet om die bezorgdheden – over sociale omstandigheden, arbeidsomstandigheden, ecologische verloedering, mensenrechten – mee te nemen.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb even gemonkeld toen de heer

Van Nieuwenhuysen het had over de Belgische cijfers. Want u weet dat ik niet bevoegd ben voor België. Evenmin ben ik trouwens bevoegd om aan de Chinezen te zeggen wat er zou moeten en kunnen gezegd worden. Ik denk dat we daarvoor een heel puike federale minister van Buitenlandse Zaken hebben, die in die dingen heel goed is.

In 2006 bedroeg de groei van de export naar China 7,75 procent. Voor Vlaanderen bedroeg die maar 4,89 procent. Dat was minder dan in de buurlanden: voor Duitsland bedroeg de stijging 28,33 procent, voor Frankrijk 27,63 procent en voor Nederland 23,12 procent. In 2005 had Vlaanderen nog een grotere uitvoer dan die buurlanden. Dat kwam vooral door een stijging van de uitvoer van onedele metalen met 55 procent, door een stijging van de uitvoer van machines met 14,3 procent en van diamant met 14,1 procent. In 2006 heeft de sector van de machinebouw en van de onedele metalen het verrassend minder goed gedaan. Dat was het slechte nieuws. Het goede nieuws is dat volgens de meest recente cijfers de betrokken sectoren zich in 2007 wellicht zullen herpakken. Er zijn kwartaalcijfers beschikbaar die een stijging in de uitvoer van machines tonen met 49,2 procent en van diamant met 15,6 procent. Ik denk dat iedereen het er over eens is dat er intensieve inspanningen voor China moeten blijven gedaan worden, of die cijfers nu fluctueren of niet.

In deze context gaan we verder met de uitvoering van de Chinastrategie, zoals ik die op 8 november 2005 heb gelanceerd in Beijing. Dat was trouwens niet tijdens een prinselijke missie, maar tijdens mijn buitenlandse handelsreis in het gezelschap van de toenmalige minister-president.

In het kader van deze Chinastrategie werd ten eerste een dienstencentrum voor Chinese bedrijven in Vlaanderen opgericht. Met de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de subsidiëring van bedrijventra en doorgangsbouwen op 1 januari 2007, werd er een categorie opgenomen die we 'strategische bedrijventra' noemen. Een strategisch bedrijventra is een bedrijventra dat zich specifiek toelegt op het aantrekken van buitenlandse ondernemingen. Dit besluit is het kader waarbinnen een aangepaste dienstverlening aan potentiële Chinese investeerders kan gebeuren. De private sector heeft reeds interesse getoond voor de oprichting van dergelijke bedrijventra met onder meer focus op China. De eerste oproep in dit verband werd gelanceerd op 23 juli 2007 en loopt tot 6 december.

Ten tweede: meer dienstencentra voor Vlaamse bedrijven in China. De keuze voor een dienstencentrum in eigen beheer van F.I.T. is niet de meest optimale manier van werken, vanwege de hoge upfrontinvesteringkosten en omdat het beheer van vastgoed en het

verlenen van allerhande ondersteunende administratieve diensten ver afstaat van de kerntaken van de Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland. Die kerntaken zijn het stimuleren en het begeleiden van Vlaamse bedrijven bij hun inspanningen op het vlak van internationaal ondernemen. Daarom werd er geopteerd om voortaan samen te werken met bestaande buitenlandse dienstencentra, wat F.I.T. moet toelaten om Vlaamse bedrijven veel sneller, goedkoper en op meer plaatsen te ondersteunen. Voor de dienstencentra in het buitenland werd vanaf 2007 jaarlijks 600.000 euro vrijgemaakt. Het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2005 tot vaststelling van de voorwaarden en de regels inzake toekenning van subsidies voor activiteiten ter bevordering van uitvoer, werd hiervoor gewijzigd. F.I.T. kan nu ook subsidies toekennen aan bedrijven die wensen gebruik te maken van een dergelijk dienstencentrum. Op 19 juni 2007 heeft F.I.T. het in Beijing gevestigde Kingsphere Business Solutions officieel als dienstencentrum erkend tijdens de prinselijke missie. Dat houdt in dat Vlaamse bedrijven die daar hun intrek nemen, daarvoor subsidies kunnen ontvangen van F.I.T. Drie Vlaamse bedrijven hebben tot dusver hun intrek genomen in het dienstencentrum in Beijing en de provincie Antwerpen, de universiteit van Leuven en de provincie Oost-Vlaanderen betonen interesse om er een afvaardiging in onder te brengen.

Ten derde: het proactief benaderen van Chinese bedrijven. Sinds het samengaan van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen zijn er vier Vlaamse economische vertegenwoordigers die in China instaan voor het prospecteren en het begeleiden van potentiële investeerders in Vlaanderen. F.I.T. heeft ervoor gezorgd dat ze nu ook met de meest recente informatie in het Chinees op stap kunnen gaan. Zo is de Chinese website van F.I.T. al sinds juni 2006 beschikbaar en werd de Investment Guide – de nieuwe benaming voor de Legal Guide – in april van dit jaar vertaald naar het Chinees en zal er voor het einde van dit jaar een update ter beschikking zijn.

Verder heeft F.I.T. ook de factsheet ‘Eight reasons to invest in Flanders’ vertaald in het Chinees. De eerste resultaten tonen zich hier in een aantal concrete dossiers van potentiële investeerders.

Ten slotte heb ik ook middelen vrijgemaakt voor een technologische attaché in China – zoals trouwens ook voor een aantal andere landen. Deze attaché wordt uitgezonden vanuit Vlaanderen en staat in voor de bevordering van het internationaal ondernemen van Vlaamse bedrijven met technologische, hoogtechnologische en kennisintensieve activiteiten. Voor China is de procedure echter nog altijd lopende. Men zoekt specifiek iemand die gespecialiseerd is in de milieusector en in de energiesector, voor China en onze bedrijven aldaar geen luxe. Deze persoon zal zowel op het vlak van het aantrekken van investeringen als van het bevorderen van

internationale handel een belangrijke rol spelen. In totaal hebben we in vijf technologische attachés voorzien, de andere vier zijn er al. Daarvoor werd 1,75 miljoen euro vrijgemaakt. Voor de attaché in China is de selectie nog bezig omdat deze persoon moeilijk te vinden is. Ik denk dat men nu opnieuw een kandidatuurstelling heeft uitgeschreven en dat er nu toch kandidaten zijn.

De lancering van de Vlaamse promotiefilm is gebeurd tijdens de missie met de minister-president. Die film werd op 10 november 2005 in Shanghai getoond en wordt ook gebruikt door de Vlaamse economische vertegenwoordigers.

Ook op het vlak van wetenschap en innovatie zijn er verschillende initiatieven geconcretiseerd. Een eerste voorbeeld: op 28 september 2007 werd er een cluster rond milieutechnologie opgericht. Vlaamse bedrijven die actief zijn in deze sector, kunnen zo mee een gezamenlijk antwoord bieden voor de probleemcases waar China mee kampt. Een tweede voorbeeld: het Creativity World Forum, dat op 28 en 29 oktober plaatsvindt in Qingdao, een van de snelst groeiende regio's van China, is een gevolg van een economische intentieverklaring tussen Vlaanderen en Qingdao. Een derde voorbeeld: zowel in de wetenschappen als in economisch getinte opleidingen neemt de samenwerking overhand toe. Naast de K.U.Leuven hebben ook de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel de samenwerking met Chinese universiteiten opgedreven. Dit zijn maar een aantal concrete zaken. Meldenswaardig is ook dat bijna elke maand wel een delegatie uit China op bezoek is in Vlaanderen. De aandacht en de interesse voor Vlaanderen vanwege Chinese ondernemers is met andere woorden wel degelijk gewekt.

Wat betreft de vier concrete aanbevelingen: een van de aanbevelingen die werd gedaan aan de minister van Toerisme, is ondertussen door ons gezamenlijk gerealiseerd, ook met de medewerking van andere beleidsniveaus en andere instellingen en bedrijven. De rechtstreekse verbinding Brussel-Beijing, met een aansluitende vlucht naar Shanghai, is sinds 20 juli 2006 operationeel met Hainan Airlines.

Over de uitwerking van de drie andere aanbevelingen zijn de gesprekken nog bezig. Het gaat over een Vlaams Huis in China, een kenniscluster China en een Chinese school in Vlaanderen. U begrijpt dat andere ministers daar ook bij betrokken zijn. Mijn bevoegde collega's zijn reeds op 23 december 2005 van deze aanbevelingen op de hoogte gebracht.

Ik ben van oordeel dat de strategie moet worden herzien en bijgestuurd, maar er is de afgelopen twee jaar heel wat gebeurd. Daar waar nodig wordt een infrastructuur op poten gezet om de acties tot een goed

einde te brengen. Daar waar mogelijk werden verschillende acties concreet uitgewerkt.

Ondanks het feit dat de exportresultaten in 2005 dus enigszins onder de verwachtingen bleven, lijkt het me toch aangewezen om geen voorbarige conclusies te trekken en de verschillende punten eerst ten volle ten uitvoer te brengen. Ik denk niet dat het momenteel mogelijk is om de potentiële en reële effecten van het beleid nu te meten. Van zodra dat mogelijk is, doen we dat ook en zullen we bijsturen waar nodig.

De vraag naar bijsturing komt steeds terug wanneer we het hebben over de buitenlandse handel. U moet goed weten dat we door het systeem van een extern verzelfstandigd agentschap, wat F.I.T. is, niet meer zelf bevoegd zijn. We hebben met F.I.T. een beheerscontract afgesloten. Zeker als er posten gesloten worden, wordt er door velerlei mensen en via allerhande wegen gelobbyd om dat niet te laten gebeuren. Ik denk dat het onder de openbaarheid van bestuur valt dat ik bij F.I.T. de wetenschappelijke en objectieve criteria opvraag die het agentschap gebruikt vooraleer het tot een beslissing komt om hetzij nieuwe posten te openen, hetzij andere posten te sluiten, hetzij functies op te tillen van handelssecretaris naar Vlaams economisch vertegenwoordiger, hetzij met anderen samen te werken. Ik denk dat het voor deze commissie nuttig is en misschien toelaat om zaken beter in te schatten. Ik heb recent een argumentatie gezien over de sluiting van een post in Nieuw-Zeeland. Ik kon volledig in de redenering inkomen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik dank mevrouw de minister voor haar antwoord. U hebt de cijfers van Eurostat inderdaad wat genuanceerd. Maar ik heb me niet blind gestaard op de cijfers van één jaar. Ik heb de evolutie van ons marktaandeel op de Chinese markt, weliswaar het aandeel van de BLEU, eens bekeken maar ik neem aan dat Vlaanderen daarvan toch een belangrijk deel van vertegenwoordigt. Dan zie ik dat aandeel in de Chinese invoer sedert 2002 gestaag met enkele percentpunten dalen. In 2002 was het 0,64 percent, in 2003 0,58 percent, in 2004 0,49 percent, in 2005 0,44 percent en in 2006 was het 0,38 percent. Het is vooral die dalende tendens die mij verontrust, het marktaandeel dat we verliezen op een markt die in volle expansie is.

Ik wil u danken voor de uitvoerige stand van zaken die u gegeven heeft met betrekking tot de uitvoering van de strategische visie. Ik waardeer de inspanningen die men doet, maar ik denk ook dat we objectief moeten vaststellen dat het niet voldoet en niet genoeg is. U hebt zelf aangekondigd dat u niet uitsluit dat er bijgestuurd wordt. We kunnen inderdaad niet rechtstreeks ingrijpen in het F.I.T., maar ik denk toch dat u als minister van Buitenlandse Handel aanbevelingen kan doen bij het F.I.T.

Minister Fientje Moerman: Voor alle duidelijkheid: F.I.T. heeft de Chinastrategie ook en weet dat we daar als Vlaamse Regering heel veel belang aan hechten. U moet ook weten dat ik zelf niet naar Qingdao ga eind deze maand, wel mensen van F.I.T. en van mijn diensten. Eind november ga ik wel naar China voor een heel specifieke missie voor een heel specifieke sector. Ik zal in de vlucht ook nog contact hebben met een investeerder uit een ander Aziatisch land. Wij verwaarlozen dit echt niet.

We moeten met zijn allen, ook het bedrijfsleven, achter de strategie staan. Als overheid kunnen we aanreiken en dat doen we ook, maar soms heb ik de indruk dat er niet genoeg op ingespeeld wordt. De vier Vlaamse economische vertegenwoordigers in China zijn vier verschillende persoonlijkheden, maar ze zijn allemaal overgediplomeerd, supercompetent en ze vliegen erin voor de Vlaamse bedrijven. Moeten er meer zijn? Dat moeten we eens bekijken, want China is inderdaad zeer groot. We hebben bedrijven die in China gigantische successen geboekt hebben, denk maar aan Janssen Pharmaceutica, dat er twee jaar geleden tot buitenlandse werkgever van het jaar verkozen is. Bepaalde bedrijven waren de eersten die naar China gingen. De concurrentie wordt nu natuurlijk groter. Maar onze mensen moeten er ook willen naartoe gaan, wij kunnen ze alleen maar ondersteunen.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Als ik u goed begrijp, doet er zich in Vlaanderen zelf een probleem voor. Misschien moet men dan hier meer aan actieve prospectie doen om bedrijven aan te sporen stappen te zetten op de Chinese markt.

Minister Fientje Moerman: Er zijn verschillende factoren, die ons buiten de context van deze vraag zouden leiden. Maar bedrijven aarzelen soms. De rug-gengraat van onze economie zijn kmo's, waarvoor investeringen in China een enorme stap zijn. Vandaar dat het ook zo belangrijk is om bedrijvent centra te organiseren om kmo's net dat duwtje in de rug te geven om aan prospectie en initiële activiteiten te gaan doen zonder een financieel risico te moeten nemen.

Ook de lokale Voka's ontwikkelen allerhande initiatieven over zakendoen in China. In de pers lacht men soms met al die initiatieven: de stad Bree gaat naar China, de provincie Oost-Vlaanderen gaat naar China, Vlaanderen gaat naar China, België gaat naar China. En als morgen de gemeente Lembeke naar China wil, dan vind ik dat een goed idee want men kan er niet genoeg naartoe gaan. Diegenen die zeggen dat men alles op Belgisch of Vlaams niveau moet concentreren, hebben ongelijk. 'Laat duizend bloemen bloeien' zou hier de stelregel kunnen zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de wenselijkheid van overheidssteuning voor het lokaal toerismebeleid

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, Westtoer, het West-Vlaams provinciebedrijf voor toerisme en recreatie, pleit voor een ondersteuning van ambtenaren op lokaal niveau. Ik citeer uit de discussienota van Westtoer: “In navolging van de cultuur- en de sportsector pleit Westtoer voor een doorgedreven professionalisering van het toerisme- en recreatiebeleid op gemeentelijk vlak. Actueel bestaan er geen richtlijnen of diploma-vereisten om in een gemeentelijke dienst voor toerisme te werken. Hierdoor is er een groot probleem ontstaan met betrekking tot de professionaliteit van de lokale diensten voor toerisme. Westtoer pleit er dan ook voor om voor steden en gemeenten die een belangrijke toeristische en/of recreatieve roeping hebben, hoog opgeleide toerismecoördinatoren en stafmedewerkers te rekruteren. Hiertegenover zou een financiële tegemoetkoming moeten staan van de Vlaamse Regering.”

Een persnota van de minister in verband met de samenwerking tussen de VVSG en Toerisme Vlaanderen stelt dat Vlaanderen op de kaart gezet moet worden, zowel in binnen- als in buitenland, maar dat het toerismebeleid op gemeentelijk vlak nog niet echt op punt staat, een paar uitzonderingen niet te na gesproken.

Wij zijn voorstanders van een ondersteuningsbeleid op gemeentelijk niveau. Een voorbeeld daarvan is Westtoer, dat een samenwerkingsovereenkomst heeft met de gemeenten. Wellicht voeren ook andere provinciale bedrijven eenzelfde beleid. De vraag is dan ook of een ondersteuningsbeleid vanuit de Vlaamse overheid nog wel noodzakelijk is. Eerlijk gezegd zie ik door de bomen het bos niet meer: wie doet nu precies de ondersteuning? Van wie moet het initiatief komen? Ook voor lokale mandatarissen schijnt dat niet altijd duidelijk te zijn.

Mijnheer de minister, bent u bereid om in financiële ondersteuning te voorzien, zoals Westtoer vraagt? Westtoer pleit er ook voor om een decreet op te stellen rond het lokale toerismebeleid. Wat is de stand van zaken op dat vlak?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Het gemeentelijk beleid zal uiteraard dankbaar zijn voor alle mogelijke ondersteuning, ook voor het lokaal toerismebeleid. We moeten wel opletten dat we de gemeentelijke autonomie niet opnieuw inperken. Diplomavooraarden verbinden aan aanstellingen in de toerismesector is natuurlijk uit den boze. Professionalisering

moet er zijn, maar we moeten vermijden dat we vanuit de overheid betuttelend optreden.

Iedereen die bezig is met toerisme, weet dat men ook uitstekende medewerkers kan vinden in totaal andere sectoren. Toerisme houdt immers verband met alle mogelijke sectoren. Je kunt die aanstellingen dus niet beperken tot een louter toeristisch diploma. Een bijkomende vorming van diegenen die al actief zijn in de toerismesector, zou uiteraard wel welkom zijn. Een verdere professionalisering van de sector is immers nodig, daar ben ik het volkomen mee eens.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik sluit mij aan bij de opmerking van de heer Loones. Diplomavereisten voor mensen in de toeristische sector in verschillende Vlaamse gemeenten zouden niet aan de orde mogen zijn. Heel wat enthousiaste mensen – uit andere sectoren, met een ander diploma, of zelfs met een diploma hoger onderwijs – kunnen evengoed bekwaam zijn om in de toeristische sector te werken.

Verdere vervolmakingscursussen om betere kwaliteit te kunnen leveren en professioneler te kunnen werken zijn natuurlijk altijd welkom, en vandaag de dag zelfs noodzakelijk.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, de vraag van de heer Sintobin geeft ons de mogelijkheid om in te gaan op een bepaald aspect van het beleid waar het nog niet zo vaak over gehad hebben. Ik wil echter meteen duidelijk stellen dat de gedachtegang die aan de basis ligt van het regeerakkoord ter zake gerespecteerd moet worden, met name de autonomie van de gemeenten. Er is wel partnerschap tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten, maar wij zijn niet de bevoogdende overheid, de betuttelaars. Vlaanderen heeft vaak – niet ten onrechte – kritiek gekregen over al te veel bevoogding vanuit de regering. We moeten op dat vlak consequent zijn, ook inzake het toerismebeleid. Dat betekent uiteraard niet dat het lokale toeristische beleid een blinde vlek mag zijn in onze aandacht.

Ik heb altijd al gepleit voor elke mogelijke samenwerking binnen de publieke sector, maar ook met de privésector. Dat is echter nog iets anders dan decreetgevend optreden. Ik zie echt niet de noodzaak in van een decreet op het lokale toeristische beleid. Daar moet mijns inziens de lokale autonomie spelen. Ik zie wel een meerwaarde in het akkoord dat ik met de VVSG gesloten heb, omdat dat ondersteunend kan zijn voor een beleid.

We moeten er rekening mee houden dat je op lokaal vlak een enorme diversiteit hebt. Er zijn gemeenten met

veel knowhow en budget, maar er zijn evengoed kleinere gemeenten die die kennis niet hebben en vaak ook minder troeven hebben. Dat hangt uiteraard ook samen: wie sterke toeristische troeven heeft, heeft meestal al een lange traditie van een sterk toeristisch beleid. Ik stel echter tot mijn vreugde vast dat heel veel andere gemeenten nu ook de weg van een lokaal toeristisch beleid opgaan, weliswaar vaak met minder aspiraties.

Vorig jaar, bij de bespreking van de beleidsbrief, heeft de heer Van Overmeire daar overigens ook al aandacht voor gevraagd. Wat nu beslist is, ligt in die lijn.

Toerisme krijgt steeds meer aandacht: bijna 90 percent van de Vlaamse steden en gemeenten heeft vandaag een schepen bevoegd voor toerisme. Ik heb geen cijfers van vroeger, maar ik ben er zeker van dat dat percentage vroeger beduidend lager lag. Dat betekent dat zowat overall in Vlaanderen het belang ingezien wordt van een lokaal toeristisch beleid. Dat ligt in de lijn van de drie o's: ontspannen, ontplooiën en ondernemen. Heel vaak wordt daarin samengewerkt met de lokale horecasector. Tegelijk met de verbreding van dit beleid en de toename van het aantal gemeenten, groeit de nood aan ondersteuning en informatie, zowel voor de mandatarissen als voor het personeel.

We hebben daaromtrent enkele vaststellingen gedaan. De lokale beleidsaandacht voor toerisme groeit, maar blijft soms nog beperkt. De toerismebudgetten zijn heel vaak eerder gering te noemen. In heel wat steden en gemeenten is er een absoluut onvoldoende beleidsstrategische onderbouw. De autonome personeelsbestaffing voor toerismediënsten en administraties laat nog te wensen over. De toerismecel is vaak zwak verankerd in het gemeentelijke organogram. Professionalisering is overall een bijzonder belangrijke uitdaging. Het lokaal toerismebeleid kampt met het probleem dat het hele toerismeveld kenmerkt door de aanwezigheid van heel verscheiden en diffuus optredende actoren. Het ontbreekt veel lokale toerismeverantwoordelijken tot slot aan een voldoende helikopterzicht ten aanzien van het toerismeflankerende beleid. Heel veel maatregelen die genomen worden in andere beleidsdomeinen, hebben repercussies op het toerismebeleid. Die horizontale benadering ontbreekt nog heel vaak in het gemeentelijke beleid.

Tegen die achtergrond heb ik overleg gepleegd met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, samen met Toerisme Vlaanderen. Dat heeft eind augustus geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst voor een periode van drie jaar tussen het agentschap Toerisme Vlaanderen en de VVSG voor de ondersteuning en de (verdere) professionalisering van het lokale toerismebeleid.

De algemene doelstelling is de draagkracht van het lokale toerismebeleid te helpen versterken en zo ook belang-

rijke beleidsontwikkelingen in toerisme snel en goed te integreren. De VVSG engageert zich in een eerste fase tot het opzetten van een telefonische en elektronische helpdesk waar de lokale beleidsverantwoordelijken en ambtenaren met al hun vragen terecht kunnen. Ook analyseert de VVSG op basis van een veldonderzoek welke vragen er leven op het vlak van lokaal toerismebeleid. De VVSG-webstek krijgt een uitgebreide rubriek over toerisme en de VVSG stelt een reeks doelgerichte publicaties en thematische vormings- en ontmoetingsactiviteiten in het vooruitzicht. We kunnen dat alleen maar toejuichen. De VVSG staat al heel lang in voor vorming, opleiding en informatieverstrekking op tal van domeinen. Het werd tijd dat ook het toeristische beleidsveld daar deel ging van uitmaken.

Dit najaar is er al een werkwinkel 'Lokaal toerismebeleid' op een politieke academie, die de VVSG in elke provincie organiseert. Ook op de landelijke VVSG-trefdag, in april volgend jaar, komt er structurele aandacht voor lokaal toerismebeleid. De VVSG zal een stuurgroep vormen om het project inhoudelijk te begeleiden en te adviseren. Daarin zetelen vertegenwoordigers van Toerisme Vlaanderen, het departement Internationaal Vlaanderen, toeristische regiocoördinatoren, een vertegenwoordiging van de provinciale toeristische organisaties, afgevaardigden van UNIZO, Ho.Re.Ca Vlaanderen, enzovoort.

Dat ondersteuningsbeleid heeft maar een kleine budgettaire implicatie. De overeenkomst werd gesloten in uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 houdende de toekenning van subsidies aan toeristische verenigingen voor de tewerkstelling van personeelsleden. De subsidie heeft in deze betrekking op de tewerkstelling van één personeelslid, met name een voltijdse stafmedewerker, voor een periode van driejaar. Die medewerker wordt betoelaagd volgens het barema L1 van het Paritair Comité 329, dus een universitair niveau of masterniveau. Dat komt neer op een subsidiëring door Vlaanderen van 80 percent van het loon van die medewerker, zowat 40.000 euro op jaarbasis.

Mijnheer Sintobin, u verwijst naar het beleid van Westtoer. Dat is mij niet bekend en bij mijn weten is dat ook geen officieel beleid. Ik vind geen beslissingen terug van de raad van bestuur. Als u kunt zeggen dat dit een officieel beleid is van Westtoer, zou ik dat graag weten, mét de datum van de beslissing. Bij mijn weten is dit geen officieel beleid.

U hebt gelijk wanneer u zegt dat de provinciale toeristische organisaties heel veel ervaring en kennis hebben, ook met betrekking tot het lokale toeristische beleid. Vaak zijn zij mee de motor voor de vormgeving van dat beleid. Het is niet aan mij om dat te evalueren of daar mijn appreciatie over uit te spreken. Ik wil even-

min in concurrentie treden met de provincies. Integendeel, de VVSG zet die stuurgroep op in samenwerking met de provinciale toeristische organisaties om goed te kunnen afstemmen. Maar het gaat hier over het lokale, stedelijke beleid. Er is hieromtrent al contact geweest met de provinciale toerismebedrijven. Zij benaderen het project van de VVSG zeer positief en zien het niet als iets concurrentieels.

De vijf provinciale toeristische organisaties voeren overigens een verschillend beleid inzake het lokale aspect, zowel op financieel als op beleidsmatig vlak. In Oost-Vlaanderen hanteert men een verdeelsleutel 50-50, in Antwerpen is er een subsidiëring volgens de verdeelsleutel 80-20. Sommige provincies proberen te sturen, andere proberen te sensibiliseren of te begeleiden. De ene zet sterk in op de lokale bestuurskracht, de andere wat meer op het provinciale niveau.

Ik ga de werking van de provinciale toeristische bedrijven niet evalueren. Ik heb daar geen volledig zicht op en het is ook niet mijn taak om dat te evalueren. Het is mijns inziens wel een uitstekende zaak dat er een samenwerking is tussen Toerisme Vlaanderen en de VVSG. De VVSG heeft uitstekende en performante informatiekanaalen – ik denk aan de digitale nieuwsbrief VVSG-week met 25.000 lezers, het tijdschrift Lokaal, de VVSG-website, de themapockets, de publicaties van Politeia, enzovoort. De VVSG heeft op een aantal vlakken bewezen grondig werk te leveren.

De specifieke gerichtheid van de VVSG op lokale mandatarissen zal niemand in twijfel trekken. Op dat vlak zul je geen andere organisaties vinden met een gelijkaardige doelstelling. De VVSG neemt ook het uitdrukkelijke engagement op zich voor een verdere visieontwikkeling van het lokale bestuur. Het is immers belangrijk dat de steden en gemeenten zelf een beleid voeren: ze beslissen zelf wat ze investeren, hoe ze promotie voeren enzovoort.

Via deze samenwerking zeggen we dat de VVSG bereid is om als helpdesk op te treden, vorming te geven en informatie te verstrekken. En dat is belangrijk, want er zijn heel wat lokale besturen die niet de mogelijkheden hebben om zelf een hele expertise op te bouwen.

De samenwerking met de VVSG kan er ook toe leiden dat er een sectoroverschrijdende aanpak komt. Waar de VVSG ook kennis heeft van andere zaken, kan dat leiden tot synergieën op het vlak van mobiliteit, ruimtelijke ordening, cultuur, natuur en milieu, erfgoed enzovoort. Als men op een aantal van die vlakken een toeristische toets gaat doen, zal het lokale beleid er mijns inziens veel beter uitkomen.

Dat is absoluut niet in concurrentie met de provinciale toeristische diensten. Integendeel, in het kader van het kerntakendebat is het essentieel dat de VVSG daar haar

rol kan spelen. Dat ligt ook in de lijn van wat wij van Toerisme Vlaanderen vragen, met name de samenwerking met de andere partners. Onze dienstverlening ten aanzien van de lokale besturen wordt op die manier versterkt. We doen dat via een intermediair die daar uitermate geschikt voor is. Ik hoop dat we er zo ook in slagen om lokaal een sterk draagvlak te creëren dat zich zowel kwalitatief als kwantitatief zal ontwikkelen. Dit project moet daartoe kunnen bijdragen.

Zoals ik al zei in mijn persbericht, is de afspraak dat er overleg komt met de provinciale toeristische organisaties die mee deel uitmaken van de stuurgroep.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, in tegenstelling tot wat sommigen laten uitschijnen, heb ik geen pleidooi gehouden voor een betutteling vanwege de overheid.

Ik heb in mijn vraag ook niet verwezen naar een beslissing op provinciaal niveau, ik heb enkel gewezen op een soort discussie- en sneuvelnota, waarin Westtoer een andere visie inneemt dan wat u hier zegt. Wij hebben alle begrip voor een ondersteuning van een lokaal toerismebeleid. Het is mij om het even van wie het uitgaat. Mijn enige bekommernis is dat er geen overlapping van beleid is.

Het zijn inderdaad de mate van professionalisme en vooral de wil van de gemeenten zelf die bepalen of er al dan niet een efficiënt toerismebeleid gevoerd wordt. Mijns inziens is het dan ook de taak van de Vlaamse overheid om gemeenten te overtuigen van het belang van een lokaal toeristisch beleid in een gemeente.

Minister Geert Bourgeois: Ik neem er akte van dat het niet gaat om een standpunt van Westtoer, maar om een sneuvelnota.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het project Honderd Jaar Grote Oorlog

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik moet de leden van de commissie niet overtuigen van het maatschappelijke en economische belang van het toerisme in Vlaanderen. We hebben in deze commissie al veelvuldig vastgesteld, aan de hand van cijfers en studies, dat het toerisme de laatste jaren steeds meer bijdraagt aan de economie en

de werkgelegenheid in Vlaanderen. Een prachtig bewijs daarvan is het fronttoerisme in de Westhoek en het explosief groeiende economisch belang van dit oorlogstoerisme. Het fronttoerisme genereerde in 2006 een omzet van ruim 33 miljoen euro, waarbij ongeveer de helft wordt uitgegeven aan logies. In een door het Lernout & Hauspie-debacle zo zwaar getroffen regio kan dat tellen.

Uit een onderzoek van Westtoer blijkt dat het totale volume WO I-toeristen geschat wordt op ongeveer 300.000. De meest bezochte plaatsen zijn uiteraard het Tyne Cot Cemetery, dat in 2006 alleen al 230.000 bezoekers aantrok, de Menenpoort met de Last-Postceremonie, het In Flanders Fields Museum in Ieper en de Duitse begraafplaats in Langemark. Daarnaast zijn er nog de verschillende begraafplaatsen, monumenten en musea in de Westhoek – eigenlijk te veel om op te noemen.

De Vlaamse Regering heeft de voorbije jaren blijvend geïnvesteerd in het fronttoerisme, zoals in het nieuwe bezoekerscentrum van het Duits Soldatenfriedhof in Langemark en de nieuwe onthaalinfrastructuur op Tyne Cot Cemetery. Die investeringen zijn vooral uw verdienste, mijnheer de minister.

U maakte begin september 2006 bekend dat u een werkgroep wilde samenstellen die moest instaan voor de uitwerking van een groots project rond de herdenking van Honderd Jaar Grote Oorlog. U sprak daarbij over een masterplan. U wilde Vlaanderen internationaal positioneren als topbestemming voor het oorlogstoerisme. U zei dat Vlaanderen zelfs het wereldcentrum moest worden voor fronttoerisme gekoppeld aan de vredesgedachte. Het project Honderd Jaar Grote Oorlog past in het sociaaleconomisch actieplan van de Vlaamse Regering, 'Vlaanderen in Actie', waar de omschrijving luidt: "Het moet onze ambitie zijn om Vlaanderen in de jaren 2014-2018 uniek te positioneren als topbestemming voor het vrede-toerisme, met een coherent, compact en geïntegreerd product, dat de bezoeker een kwaliteitsbeleving garandeert."

Mijnheer de minister, de blijvende herinnering aan de oorlog moet volgens u de aanzet vormen tot een breed gedragen project met de Vlaamse Regering, de provincie West-Vlaanderen, de steden en gemeenten van de Westhoek en private actoren zoals musea en de horeca. Het is echter duidelijk dat kleinere en weinig bestuurskrachtige gemeenten, waarvan het grondgebied tijdens de frontgevechten bijzonder belangrijk was en die dus nogal wat oorlogsrelicten bezitten, veel meer ondersteund zullen moeten worden in de uitwerking van het grote project rond Honderd Jaar Grote Oorlog. Zeker in het zuidelijke gedeelte van de frontboog rond Ieper zal er rond toeristische onthaalinfrastructuur nog veel moeten gebeuren.

Sinds de indiening van mijn interpellatie op 19 september hebt u al enkele initiatieven genomen die passen in dit project. Ik denk bijvoorbeeld aan de samenwerkingsover-

eenkomst die u gesloten hebt met Nieuw-Zeeland. Intussen zijn er ook al enkele andere zaken aangekondigd.

Onze fractie ondersteunt dit ambitieuze project. Het is van het allergrootste belang dat het fronttoerisme in de hele wereld erkend wordt als een soort erfgoed. Dat kan de economie en de werkgelegenheid in de streek alleen maar ten goede komen.

Mijnheer de minister, welke beleidsdaden hebt u sinds de aankondiging in september van vorig jaar gesteld met betrekking tot Honderd Jaar Grote Oorlog? In hoeverre is de werkgroep al actief? Hoe is de werkgroep samengesteld? Wat zijn de inhoudelijke ontwikkelingen die zich met betrekking tot de realisatie van dit project hebben voorgedaan? Zijn er al inhoudelijke krachtlijnen bekend waarrond men specifiek wil werken? Ik verwijs bijvoorbeeld naar de facilitaire voorzieningen. 2014 lijkt nog veraf, maar ik denk dat er nog heel wat werk aan de winkel is.

Ik verwijs tot slot naar het project Oorlog en Vrede in de Westhoek, waarbij Westtoer heel wat initiatieven neemt in verband met het oorlogs- en fronttoerisme. Ook gemeenten nemen in dat kader geregeld initiatieven. Hoe verloopt die samenwerking? Er wordt in de nota van de Vlaamse Regering gepleit voor 'een coherent, compact en geïntegreerd product'. Er is op dat vlak nog heel wat werk met betrekking tot de samenwerking op verschillende niveaus.

Minister Van Mechelen heeft in het kader van het oorlogserfgoed ook enkele initiatieven aangekondigd. Hij wil de aandacht van jongeren voor het Vlaamse oorlogserfgoed levend houden. Daartoe lanceert hij een projectoproep en wil hij schoolbezoeken aan oorlogssites en monumenten uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog stimuleren. Minister Van Mechelen werkt bovendien aan een inventaris 1914-2014, waarmee hij het oorlogserfgoed uit de Eerste Wereldoorlog door de UNESCO wil laten erkennen als werelderfgoed.

Er zijn dus verschillende spelers op het veld. Ik ben dan ook bezorgd over een mogelijke versnippering. Hoe past dit alles in het principe van een coherent, compact en geïntegreerd product?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de minister, het is in het verleden al benadrukt dat er hard gewerkt zal worden rond het project Honderd Jaar Grote Oorlog. We zijn in elk geval tijdig van start gegaan, maar er is nog veel werk aan de winkel. Dat zal wellicht ook blijken uit uw antwoord.

Aan het lijstje van de heer Sintobin zouden we nog een pak andere zaken kunnen toevoegen. De Westhoek is

immers groter dan de regio Ieper en Mesen. Diksmuide is niet vermeld, met het vredesmonument de IJzertoren en de Dodengang. Ook het Duitse kerkhof met de prachtige beelden van Kate Kollwitz is nog niet genoemd. Het zou goed zijn mochten al die talloze sites en monumenten eens in kaart gebracht worden. Wat is de stand van zaken hieromtrent?

Ik wil hier een kleine anekdote aan toevoegen in verband met 11 november. Zo'n vijftien jaar geleden was ik in Australië, om te gaan snorkelen op het Great Barrier Reef. Ik stond er niet bij stil dat het 11 november was, tot de kapitein kwam melden dat het 11 uur was. Onze gids legde uit dat het in Australië een traditie is om op 11 november om 11 uur één minuut stilte in acht te nemen: in alle grootwarenhuizen en cafés gaat de muziek uit, het openbare leven valt eventjes stil. Het was op dat moment 40 graden Celsius, maar tijdens die minuut stilte kreeg ik kippenvel. De gids zei letterlijk: "We houden een minuut stilte om de doden die gevallen zijn in Flanders Fields te herdenken."

Daaruit blijkt dat dit thema enorm leeft in het buitenland, meer nog dan in eigen land. Afgelopen week hebben we dat nog eens kunnen vaststellen, toen vijf soldaten herbegraven werden in Zonnebeke. Het vredestoerisme kan dus een grote troef zijn voor het toerisme in Vlaanderen, maar er is nog veel werk aan de winkel om dat allemaal mooi in kaart te brengen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, het is goed dat er eens een overzicht gegeven kan worden van wat er allemaal gebeurt rond Honderd Jaar Grote Oorlog. Ik ga niet meer ingaan op de cijfers, de heer Sintobin heeft die al gebracht. De cijfers wijzen er wel op hoe belangrijk dit oorlogs- of vredestoerisme is voor de Westhoek en welke belangrijke betekenis dit onderwerp blijft hebben, zoveel jaar na datum. Ik was zelf aanwezig bij de herbegraving van de vijf soldaten in Zonnebeke. De zorg en de symboliek waarmee die mensen begraven zijn, zijn ongelooflijk: de governor-general van Australië was aanwezig met een heel grote delegatie, er werden saluutschoten gelost, enzovoort.

De heer Verstreken vertelde een anekdote over Australië. Ik heb diezelfde interesse voor de Eerste Wereldoorlog ook ervaren in India. In Delhi zie je de India Gate, een kopie van de Menenpoort, met alle namen van de gesneuvelden en de vermelding 'Flanders' erin gebeiteld. Elders in India, in Calcutta, staat een kopie van het belfort van Ieper. De meeste Vlamingen weten dat niet, maar dit leeft enorm in het buitenland. De herinnering aan de Eerste Wereldoorlog krijgt bovendien weer meer en meer belangstelling. Het Tyne Cot Cemetery in Passendale trekt vandaag nog altijd bijzonder veel Britse bezoekers aan. De Britten zijn daar de grootste groep bezoekers na de Belgen.

Het oorlogs- en vredestoerisme zijn dus erg belangrijk. Ik wil beklemtonen dat we vredesmuseum en vredesmonumenten hebben, wat in andere landen vaak niet het geval is. Ik hoorde op radio 1 een Amerikaanse professor zeggen dat men elders oorlogsmusea vindt, maar in Vlaanderen vredesmuseum zoals de IJzertoren en In Flanders Fields. Dat maakt ons zo bijzonder en trekt toerisme aan, maar ook herdenking en bezinning over het thema oorlog en vrede.

Het oorlogs- en vredesverleden heeft een grote betekenis voor de Westhoek en voor Vlaanderen. Ik heb het ook laten opnemen in het 'Vlaanderen in Actie'-plan. Ik denk dat het belangrijk is om ook op langere termijn te plannen. Er zijn al een aantal acties ondernomen. De herdenking van 90 jaar Slag van Passendale was een ideaal moment om er veel aandacht aan te geven en belangstelling te wekken. Tegelijk heb ik bij 90 jaar Slag van Passendale kunnen vaststellen dat er een enorme draagkracht is voor het gegeven. Je staat ervan verbaasd hoeveel mensen erin geïnteresseerd zijn.

Ik geef even de hoofdlijnen van de voorbereidingen van de concrete initiatieven die ik al genomen heb. Het omvattende totaalprogramma voor de herdenking van 90 jaar Slag van Passendale heb ik financieel ondersteund met 125.000 euro via de beleidskredieten voor het toeristisch evenementenbeleid. Dat heeft de lokale overheden toegelaten om activiteiten te ontwikkelen met internationale envergre, die heel veel volk getrokken hebben. Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om een Schots monument op te richten want de Schotten hadden nog geen monument. Door familiale omstandigheden kon ik de plechtige inhuldiging niet bijwonen. Bij de andere gelegenheden was ik er wel, waardoor ik met de hoogste gezagsdragers kon praten over het project Honderd Jaar Grote Oorlog. In het totaal zijn er dit jaar vijf bijzondere weekends.

In het nieuwe buitenlandse marketingplan van Toerisme Vlaanderen worden de hoofd- en nicheproducten voor de buitenlandse markten bepaald. Dat is gebeurd aan de hand van een analyse van het Vlaams toeristische product gezien door de ogen van de buitenlander. Deze analyse heeft de productelementen gezocht die het meest aansluiten bij de behoeften van de buitenlandse consument en daarom het meest kansrijk zijn. 'Historiek en traditie' is een van de productcategorieën die voor de buitenlandse markt interessant is. Omwille van het feit dat Vlaanderen het strijdtoneel is geweest van verschillende belangrijke veldslagen in de Europese en de wereldgeschiedenis, is 'Oorlog en Vrede in Vlaanderen' dan ook een van de drie nicheproducten waarmee Vlaanderen in het buitenland op de markt zal gezet worden. Het ligt voor de hand dat de Westhoek hier bijzonder prominent in beeld komt als toeristische bestemming.

Vorige week donderdag ondertekende ik, samen met de eerste minister van Nieuw-Zeeland Helen Clark, in Zon-

nebeke een samenwerkingsovereenkomst waarbij Vlaanderen en Nieuw-Zeeland zich ertoe verbinden om de herinnering aan het leed van de twee wereldoorlogen levendig te houden en het toerisme naar de historische oorlogssites in de Westhoek te stimuleren. De Nieuw-Zeelandse premier was bijzonder goed geïnformeerd over de situatie in Vlaanderen. Ze was in Zonnebeke aanwezig, daarna is ze naar Mesen, Poperinge en Ieper gegaan.

Aanleiding voor de ondertekening was de herdenking van de gesneuvelde soldaten bij de Slag van Passendale. Tijdens die slag, precies 90 jaar geleden, beleefde Nieuw-Zeeland de bloedigste dag uit zijn geschiedenis. In nauwelijks vier uur tijd vielen op 12 oktober 1917 liefst 2700 slachtoffers. Het is heel belangrijk dat die overeenkomst tot stand is gekomen. Dat zal leiden tot meer wederzijds begrip en erkenning van die gezamenlijke geschiedenis. Vlaanderen en Nieuw-Zeeland zullen de kennis hierover bij jongere generaties versterken en trachten het gedeelde erfgoed te beschermen. We stellen alles in het werk om de oorlogsdoden te eren en het behoud van en de toegang tot de historische sites en herdenkingsplaatsen te waarborgen.

In al mijn contacten met de ambassadeurs en de ministers van de betrokken landen kaart ik dit project telkens opnieuw aan. Ik heb dat ondermeer in Ierland en India gedaan, en gisteren nog in Zuid-Afrika. Op de persconferentie na afloop van de ontmoeting met de minister van Buitenlandse Zaken, heb ik het project voorgesteld aan twee televisiestations en heel wat vertegenwoordigers van de geschreven pers. Zuid-Afrikanen hebben immers ook hier in Vlaanderen gevochten en zijn dus geïnteresseerd om mee te werken. Ik ondervind dat er, telkens ik het aankomt, heel veel interesse bestaat.

Ik hoop dat de overeenkomst met Nieuw-Zeeland niet de enige zal zijn. De ambassadrice van Canada heeft me gezegd dat Canada ook geïnteresseerd is. Ik ga op 10 november naar de grote festiviteiten met Canada en ik hoop dat er ook een overeenkomst uit voortvloeit. Misschien komen er ook multilaterale overeenkomsten.

In uitvoering van mijn beleidsbrief Toerisme van vorig najaar heeft Toerisme Vlaanderen vorige maand een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het autonoom provinciebedrijf Westtoer. De samenwerking heeft tot doel tot een gezamenlijke missie te formuleren met betrekking tot een optimale toeristische valorisatie van de Eerste Wereldoorlog naar aanleiding van de herdenkingen in 2014-2018.

De overeenkomst bestaat uit drie belangrijke onderdelen. Ten eerste: een gezamenlijk gedragen centrale visie formuleren op deze herdenking in functie van het aanbod van moderne toeristische kwaliteitsbeleving van Honderd Jaar Grote Oorlog. Ten tweede: doelstellingen formuleren met betrekking tot de herdenking. Ten derde:

een actieplan uitschrijven in functie van de visie en de te bereiken doelstellingen.

Ik heb twee doelstellingen vooropgesteld. Ten eerste: de toeristische valorisatie van het battlefieldtoerisme optimaliseren –Vlaanderen als topbestemming want Flanders Fields is een begrip dat we moeten gebruiken omdat de hele wereld het kent. Ten tweede: het corporate imago van Vlaanderen in de wereld versterken, in het bijzonder in de landen die bij WO I betrokken waren, bijvoorbeeld de Commonwealth landen.

Het actieplan als resultaat van deze samenwerkingsovereenkomst, zal betrekking hebben op de fysieke productontwikkeling (onthaalinfrastructuur, attractiepunten, valorisatie en omkaderende infrastructuur in het landschap enzovoort), logiesfaciliteiten, evenementen in de meest brede betekenis van het woord, marketing in het bijzonder op de buitenlandse markt, aanbevelingen voor andere sectoren die het toerismebeleid flankeren en faciliteren (erfgoed, media, cultuur, jeugd enzovoort), de ontwikkeling van een netwerkstructuur voor de opvolging van het project, en een aanzet geven tot het inspeelen op een meer generieke, ‘corporate’ aanpak van de overheid richting 2014-2018 met betrekking tot de internationale positionering van Vlaanderen.

De opdracht heeft betrekking op de toeristische valorisatie van het gegeven van de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek, hier gedefinieerd als de 18 gemeenten van de arrondissementen Veurne, Diksmuide en Ieper. Ik wil beklemtonen dat de opdracht dus zowel betrekking heeft op de Belgische, Britse als Duitse zones en dus zowel de frontlijn als de zones voor en achter het front in beeld brengt. Uit mijn contacten met de diverse partijen blijkt dat er een groot enthousiasme is om er alle partijen bij te betrekken, aan welke zijde ze ook stonden in de Eerste Wereldoorlog. De Duitse ambassadeur was trouwens aanwezig op de herbegravenis van de Australische soldaten. De Commonwealth War Graves Commission staat op dit moment mee in voor het onderhoud van de Duitse kerkhoven. Waar opportuun kan het studiegebied ook worden uitgebreid tot andere sites en monumenten die een grote historische en toeristische betekenis hebben in andere regio's. Dat 2014-2018 ook voor andere steden en regio's in Vlaanderen belang en betekenis heeft, ligt voor de hand. Maar een start vanuit de regio Westhoek zal ons helpen op korte termijn het dossier te verduidelijken en later de nodige terugkoppeling en keuzes te maken.

Het tijdspad van de samenwerkingsovereenkomst bepaalt dat de beleidsplanning met betrekking tot het herdenkingsgegeven mij eind augustus 2008 zal worden bezorgd. Dat laat me toe om nog in 2009 de eerste organisatorische voorbereidingen te treffen, zodat de continuïteit van de planvorming ook in een volgende regeerperiode maximaal verzekerd blijft.

Ter ondersteuning van de uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst heb ik via het kanaal van de subsidiëring van de toeristische tewerkstelling een half-tijdse projectcoördinator ter beschikking gesteld van Westtoer voor de periode van 1 september 2007 tot 30 november 2008. De uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst wordt opgevolgd door een beleidsstuurgroep, die bestaat uit een vertegenwoordiger van mijn kabinet, een vertegenwoordiger van de West-Vlaamse gedeputeerde bevoegd voor toerisme, de leidend ambtenaar van Westtoer en van Toerisme Vlaanderen. De beleidsstuurgroep bekrachtigt de grote lijnen van het project in functie van de afgesproken mijlpalen en neemt de finale beleidsopties. Daarnaast wordt een begeleidingsstuurgroep geïnstalleerd met vertegenwoordigers van het departement Internationaal Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen, Westtoer en de provincie West-Vlaanderen. De begeleidingsstuurgroep verricht het beleidsvoorbereidend werk op ambtelijk niveau.

Ten slotte wordt er ook een lokale, regionale en Vlaamse toetsingsgroep in het leven geroepen, die bestaat uit publieke en private actoren op lokaal niveau en uit vertegenwoordigers van de diverse betrokken geledingen van de Vlaamse administratie. Deze toetsingsgroep zal de ideeën, de beleidslijnen en het actieplan aftoetsen.

Ik heb ook een studieopdracht gegeven aan het Steunpunt Buitenlands Beleid om de noodzakelijke verbreding van het toerismespoor te bereiken. Ik heb gevraagd om een onderzoek uit te voeren en het volgende in kaart te brengen. Ten eerste: van welke landen waren de legers betrokken bij de militaire verrichtingen in de Westhoek – met vooral de actuele terugkoppeling naar staten, naties en regio's want het zijn nu niet altijd meer dezelfde staten als destijds. Ten tweede: welke sporen zijn terug te vinden in het collectieve geheugen van deze landen en op welke manier wordt dat al dan niet vertaald in bestaande percepties en betekenissen van 'Flanders', 'Flanders Fields'? Ten derde: op welke wijzen worden die geschiedenissen er herdacht en nemen allerlei verenigingen of instanties die taak ter harte? Ten vierde: welke nationale en internationale netwerken of organisaties bestaan er reeds voor het beheer van graven, kerkhoven, en ander WO I-erfgoed en op welke manier is hun werking georganiseerd?

Het onderzoek loopt nog en in principe zal ik er eind deze maand of begin volgende maand het resultaat van krijgen. Dat kan de basis vormen voor de verdere identificatie van mogelijke internationale partners, het ontwerpen van een gedetailleerde kalender van demarches en gesprekken met bedoelde internationale gesprekspartners en van de verdere uitwerking en concretisering van een agenda van gezamenlijke initiatieven of activiteiten in het raam van de voorgenomen samenwerking.

Er is uiteraard ook afstemming met initiatieven van collega's in de Vlaamse Regering, meer bepaald met de

minister bevoegd voor onroerend erfgoed. Minister Van Mechelen wil op termijn de slagvelden uit de Eerste Wereldoorlog laten erkennen als UNESCO-werelderfgoed.

Op dit ogenblik ligt de herdenking van Honderd Jaar Grote Oorlog nog 10 jaar voor ons, maar zulk een project moet je grondig voorbereiden en tijdig aanpakken. Ik zie heel wat dingen die in al die landen kunnen gebeuren. Ik heb niet stilgezeten en al heel wat initiatieven genomen. Voor het vastleggen van de inhoudelijke accenten is het nog te vroeg. Ze zullen ook mee bepaald worden door de inbreng van andere landen, die ideeën zullen hebben en voorstellen zullen doen. Ik zal uiteraard deze commissie en het parlement op de hoogte houden van het verdere verloop van dit volgens mij zeer boeiende toekomstproject.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Het antwoord van de minister voldoet aan mijn verwachtingen. Ik heb daarstraks al onderstreept dat ook wij het belang van dit fronttoerisme ondersteunen en zeker dit ambitieuze project 2014-2018.

Ook de minister wijst erop dat het nog 10 jaar van ons verwijderd is. Voor sommigen lijkt dit nog veraf, maar voor een dergelijk ambitieus project kunnen de voorbereidingen inderdaad niet vroeg genoeg starten. Ik stel vast dat er al heel wat initiatieven genomen zijn. Ik hoop alleen maar dat er garanties zijn dat ook in een volgende regering uw beleid wordt verdergezet. Ik hoop dat uw opvolger evenveel aandacht zal besteden aan het oorlogstoerisme in Vlaanderen en specifiek in de Westhoek. Ik denk dat niet iedereen altijd ten volle beseft dat dit grootse project de uitgelezen kans is – veel meer dan andere initiatieven die u als minister van Toerisme of als minister van Buitenlandse Zaken al genomen hebt – om Vlaanderen internationaal over heel de wereld te positioneren en bekend te maken. Ik denk dat dit een historische kans is die we niet mogen laten voorbijgaan.

Tot nader order heb ik alle vertrouwen in dit project en in de initiatieven die u tot heden hebt genomen. Ik veronderstel dat we in de loop der jaren nog op dit dossier zullen terugkomen.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Ik wil even terugkomen op een detail uit uw antwoord, namelijk het feit dat u het onderwerp in Zuid-Afrika hebt aangekaart. Ik wou graag weten wat het antwoord van de Zuid-Afrikaanse minister van Buitenlandse Zaken was.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb het twee keer aangekaart: een keer bij de minister van Toerisme, de heer van

Schalkwijk, die ik de eerste dag ontmoette en die er heel positief op reageerde. Ik heb het ook bij minister Zuma aangekaart, de minister van Buitenlandse Zaken, en ook zij was zeer enthousiast. Haar medewerkers hebben het genoteerd. De ambassadeur van Zuid-Afrika in Brussel was ook aanwezig en heeft zich geëngageerd om het op te volgen. Als ik hen zou contacteren, zouden ze er op ingaan. De reactie was positief maar ik heb geen nadere engagementen gevraagd omdat we er ook nog niet aan toe zijn. Maar ik krijg hetzelfde positieve antwoord bij alle ministers en ambassadeurs die ik ontmoet heb.

De heer John Vrancken: Ik stel de vraag omdat men bij Zuid-Afrika alles wat gebeurd is voor 1994, plaatst in de context van het apartheidregime en dus ook alle initiatieven over wat er gebeurd is voor 1994 gemakkelijk afschiet. Ik wou gewoon zien of er in de toekomst effectief een gevolg aan gegeven zou worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de kennis van het Nederlands van Belgische diplomaten in het buitenland

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag dateert van begin september. In Het Laatste Nieuws verscheen deze zomer een artikel naar aanleiding van een aantal klachten van lezers over het taalgebruik bij de Belgische diplomatieke posten in het buitenland. De krant heeft toen een kleine steekproef georganiseerd over de kennis van het Nederlands bij het onthaal in tien Belgische ambassades.

Ik weet niet of het een toeval is, feit is echter dat in slechts twee van de tien gecontacteerde posten de receptionist onmiddellijk in staat was in het Nederlands te antwoorden. In vijf gevallen moest worden gezocht naar een personeelslid dat het Nederlands machtig was. In drie gevallen bleek er niemand te zijn die in het Nederlands kon antwoorden. In een van die drie gevallen werd de telefoon gewoon neergelegd.

Mijnheer de minister, op het eerste zicht bent u hiervoor niet bevoegd. De opeenvolgende Vlaamse regeringen zijn er wel altijd – en terecht – van uitgegaan dat de Belgische diplomatieke posten in het buitenland de vertegenwoordigers zijn van de verschillende entiteiten van de federatie. Het zou dan ook vanzelfsprekend moeten zijn dat er een parate kennis aanwezig is van de taal van

de grootste entiteit van die federatie, te beginnen bij de receptie van de ambassades.

Het onderzoekje van Het Laatste Nieuws bevestigt dat dit niet het geval is. Dat zal trouwens weinig mensen verwonderen. Vlamingen in het buitenland kunnen al te vaak niet in hun taal terecht in hun ambassade of consulaat. Dat is ontoelaatbaar. U moet ik daar niet van overtuigen. Twee jaar geleden hebt u dat zelf al eens gezegd in antwoord op een schriftelijke vraag over een eentalig in het Frans gestelde communicatie. U schreef toen dat een Belgische ambassade op zijn minst de taal van de meerderheid van de landgenoten hoort te hantieren. Dat veronderstelt natuurlijk dat de kennis daarvan ook aanwezig is. Het onderzoek toont aan dat we daar bijlange niet aan toe zijn.

Wat me toch tegen de borst stuit, is dat de woordvoerder van het federale ministerie van Buitenlandse Zaken de resultaten van dat onderzoek al bij al nog niet zo slecht noemt. Dat geeft aan hoe gevoelig men daar is voor deze problematiek. Het bevestigt natuurlijk het beeld dat al heel lang bestaat van dat departement als een nest van Franstaligen, waar nog heel wat misprijzen heerst ten aanzien van Vlaanderen en de Vlamingen.

Mijnheer de minister, ik stel u deze vraag omdat u twee jaar geleden beloofd hebt dat u uw federale collega zou verzoeken “er bij de Belgische ambassades in het buitenland op aan te dringen dat ze de vereiste aandacht aan het Nederlands schenken, en dit zowel in hun mondelinge als schriftelijke communicatie”. Achteraf bekeken, is dat verzoek een beetje te braaf. U had gewoon de toepassing van de taalwetgeving inzake bestuurszaken moeten eisen. Bij mijn weten hebt u er echter gewoon op aangedrongen.

Mijnheer de minister, op welke wijze hebt u destijds aangedrongen? Hebt u van uw federale collega enige reactie of toezegging gekregen? Zo ja, wat hield die in?

Hoe dan ook lijkt er op het terrein weinig te zijn veranderd. Bent u bereid om die aangelegenheid opnieuw ter sprake te brengen? Ik neem aan dat u dan best wacht tot de nieuwe federale regering is gevormd, als dat al gebeurt. Ik zou toch graag de toezegging van u krijgen dat u aandacht blijft schenken aan deze problematiek en dat u bij de federale overheid met de nodige aan drang de toepassing van de taalwetgeving zult vragen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, ik begrijp de heer Van Nieuwenhuysen. Toch zijn er ook heel wat positieve ervaringen. Het kan ook anders. Heel wat ambassades met Franstaligen aan het hoofd doen het wel heel goed. Met de commissie voor Cultuur zijn we bijvoorbeeld in Boekarest en Boedapest

geweest. De ambassadeurs daar zijn Franstalig. Ze spreken wel perfect Nederlands. Toen we telefoneerden, werd vlot overgeschakeld naar het Nederlands. In Boedapest was bijvoorbeeld een Hongaarse dame telefoniste. Ze antwoordde in perfect Nederlands. Zo hoort het natuurlijk.

Ik zou de vraag wat willen uitbreiden van de kennis van het Nederlands naar de kennis van ministers en delegatieleden. Zo was de commissie voor Buitenlandse Zaken recent te gast in Sint-Petersburg. We werden er in correct Nederlands te woord gestaan. De vertegenwoordiger van de Belgische ambassade in Moskou, een Franstalige, kende echter niet eens de naam van de voorzitter van de commissie. Hij wist niet eens wie tot welke partij behoorde. Hij kende evenmin de gewezen minister in de delegatie. Dat is op zijn minst pijnlijk te noemen. Als een diplomaat een hele tijd een Vlaamse delegatie moet vergezellen, zou dat toch niet mogen.

Mijnheer de minister, Vlaamse parlementsleden zouden wel wat beter ondersteund mogen worden.

De voorzitter: Mevrouw Temsamani heeft het woord.

Mevrouw Anissa Temsamani: Ik sluit me aan bij de vraag. Toch wil ik het verhaal enigszins nuanceren. Ik vraag me af hoe representatief een onderzoek is als maar tien ambassades aan bod komen. Ik kan wel bevestigen dat er soms wat schort aan de kennis van het Nederlands en van de politieke situatie. Bovendien is minister Bourgeois niet bevoegd om uitspraken te doen over een administratie van de federale overheid.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw Temsamani, het punt dat de heer Van Nieuwenhuysen aanhaalt, is natuurlijk niet iets van recente datum. Men kan zich toch niet inbeelden dat, ik zeg maar iets, de inwoners van Denemarken vrede zouden kunnen nemen met Deense ambassades waar ook ter wereld waar niemand Deens spreekt. Belgische ambassades waar de kennis van het Nederlands afwezig of gebrekkig is, zijn voor ons blijkbaar wel aanvaardbaar.

In een land waar de Nederlandstaligen in de meerderheid zijn, moeten de mensen in elke diplomatieke post in het Nederlands terecht kunnen. Dat lijkt me elementair. De zaak die de heer Van Nieuwenhuysen aanhaalt, is maar één onderdeel van het probleem. Er zijn er nog verscheidene andere. Die zaken zijn al in de verschillende parlementen aan de orde geweest. Er is dus wel degelijk een probleem.

Ik sluit me ook aan bij de opmerkingen van de heer Verstreken. We vroegen ons af of we de situatie grappig dan wel tragisch moesten vinden, of er moedwil in het spel was dan wel complete onkunde. De vraag is niet of men Nederlands sprak, maar wel in welke mate we de

ondersteuning kregen waar we recht op hadden. Dat is echter een discussie die op een ander niveau moet worden gevoerd.

Minister Geert Bourgeois: U moet me inderdaad niet overtuigen, ik deel uw mening. Ik denk dat iedereen hier het evident vindt dat onze Belgische vertegenwoordiging in het buitenland het elementaire wettelijke respect opbrengt voor het gebruik van de landstalen, toch minstens het Nederlands en het Frans, want ik begrijp dat het niet redelijk zou zijn om ook overal kennis van het Duits te vragen.

Ik ga me niet uitspreken over de representativiteit en de gegrondheid van de conclusies van de kleine steekproef in Het Laatste Nieuws. Ik denk dat het moeilijk is om op basis daarvan te veralgemenen maar ik neem aan dat er effectief vastgesteld werd dat er in een aantal ambassades geen Nederlands gesproken werd bij het telefonische onthaal. Zelfs al gebeurt dit maar op één plaats, dan nog kan het niet want België is een federale staat met het Nederlands als taal van de meerderheid. Men wordt niet vrolijk van die bevindingen, los van het feit of ze representatief zijn of niet.

Ik moet ook bevestigen wat de heer Verstreken zegt. Ik neem aan dat het ook uw ervaring is. Al mijn contacten met onze ambassades in het buitenland laten me wel toe te concluderen dat onze ambassadeurs, ook al zijn ze van de Franstalige taalrol, zeer goed Nederlands spreken. Ik heb niet vastgesteld dat er nog toestanden zijn die refereren aan vroegere periodes waar men ambassadeurs had die geen of nauwelijks Nederlands spraken. Ze beschouwen het nu als elementair en vanzelfsprekend.

Na een schriftelijke vraag van de heer Van Nieuwenhuysen over uitnodigingen van de ambassade in Athene heb ik toen geschreven naar minister De Gucht, maar ik heb nooit een reactie gekregen. Ik ben natuurlijk bereid om er verder mijn verantwoordelijkheid in op te nemen. Maar ik vind het in eerste instantie belangrijk dat de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken daarover een vraag zou krijgen. De woordvoerder van Buitenlandse Zaken zegt ook dat dit niet kan. Als dit het standpunt is van Buitenlandse Zaken, dan moet de minister ter zake zijn verantwoordelijkheid nemen. Ik kan alleen maar de wil vertolken zoals eventueel het parlement zou kunnen zeggen dat we in het buitenland niet behandeld zijn zoals het hoort. Daarmee spreekt men natuurlijk niet rechtstreeks op het politieke forum, maar u kunt de betrokken minister aanspreken. Ik stel voor dat we dit afwachten. Komt er een positieve reactie op, dan neem ik aan dat dit uitgevoerd wordt. Zoniet, kan ik dit nog eens aankaarten en aanklagen. Ik stel vast dat iedereen dezelfde mening toegedaan is: het zijn toestanden die niet kunnen, ook al zou het maar gaan om vier of vijf ambassades wereldwijd. Het geeft aan het buitenland trouwens ook het beeld dat wij een Franstalig land zijn.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik wil er inderdaad op aandringen dat u na de aanstelling van de nieuwe federale regering de hele problematiek – die ik niet wil overroepen maar ook niet minimaliseren – nog eens aankaart. Want iedere diplomatieke post waar geen Nederlandstalig onthaal voorhanden is, is er een te veel. De diplomatieke vertegenwoordigers in het buitenland zijn ook de vertegenwoordigers van de deelstaten. Het is dus een materie waarvoor u oog moet hebben. U hebt toegezegd dat u er bij het aantreden van een nieuwe federale regering nog eens de aandacht op wilt vestigen. Ik houd u aan uw woord.

Misschien bieden de recente berichten over de fusies die zouden plaatsvinden tussen Duitse en Franse ambassades wel een oplossing voor ons hier. Het is niet ondenkbaar dat België op dat vlak zou samenwerken met Nederland. Voor het onthaal in het Nederlands kan dat alvast een oplossing bieden.

Op het louter Vlaamse niveau zijn er misschien ook mogelijkheden tot samenwerking. Nog niet zo lang geleden werd het consulaat-generaal in Sydney in Australië zonder enige kennisgeving ten aanzien van de Vlaamse overheid gesloten. Zulks kan potentieel ook een weerslag hebben op Vlaanderen. Misschien is daar een Vlaamse economische vertegenwoordiger aan het werk, die als het ware zijn basis verliest. Misschien is er op dat niveau ook samenwerking met Nederland mogelijk. Het is bewezen dat het kan. Frankrijk en Duitsland gaan het experiment uitvoeren, waarom zou dat van hieruit ook niet kunnen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik denk dat u mij verkeerd begrepen hebt. Ik heb gezegd dat ik nu wil wachten totdat er een nieuwe minister is en totdat die ook daarop is aangesproken. Ik wil dat afwachten. Ik vind het logisch dat die eerst in het federale parlement wordt aangesproken. Hij wil misschien een strikt beleid voeren.

U hebt gelijk dat de Belgische ambassades vertegenwoordigers zijn van de deelstaten. Bovendien zijn zij er ook voor Vlamingen in het buitenland die steun nodig hebben of in nood zitten. Het is heel logisch dat die in het Nederlands te woord gestaan worden. Laat er geen twijfel over bestaan dat ik uw mening deel, maar ik wil nu wachten totdat die minister erop aangesproken wordt. Zoals ik u ken, zal dat ook wel gebeuren. Natuurlijk wil ik liefst dat dit opgelost wordt. Daarna ben ik bereid om een brief te sturen als er ter zake geen engagement zou genomen worden, maar, zoals gezegd, ik heb op mijn vorige brief geen antwoord gekregen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het informatie- en communicatiebeleid van de Vlaamse Regering tegenover de internationale pers

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Deze vraag is uit de pen gevloeid in een vlag van verontwaardiging over de verslaggeving in het buitenland de voorbije weken. De internationale media-aandacht voor dit land is de laatste weken sterk toegenomen. Uiteraard heeft dat alles te maken met de moeilijke regeringsvorming.

Ik was getroffen door de RTBF, de Franstalige openbare omroep, die heel fier wist te melden dat internationale journalisten voor kranten, tijdschriften, radio en tv zich bijna volledig informeren bij de Franstalige pers. Dat is eigenlijk logisch, omdat de kennis van onze taal bij die journalisten meestal – niet altijd – nihil of onvoldoende is. Dit gaat uiteraard ten koste van de objectiviteit van hun verslaggeving. Dat kun je lezen, zien en horen. Hoe maken ze hun synthese over het profiel van pakweg Leterme na het lezen van bijvoorbeeld enkel *Le Soir* of *La Libre Belgique*, ik zeg maar iets, en het bekijken van het RTBF-nieuws? Hoe vertaalt men de nood tot splitsen van BHV als men zich alleen baseert op de Franstalige media? In welke mate wordt dan bijvoorbeeld bericht over de transfers binnen dit land? Het zou beter zijn als buitenlandse journalisten zich ook bij de Vlaamse pers of een Vlaams persagentschap rechtstreeks zouden kunnen informeren en dat als bron gebruiken. Jammer genoeg is de kennis van het Nederlands een hinderpaal en zijn vertalingen de enige mogelijke oplossing.

Wie als buitenlands journalist een poging onderneemt om bijvoorbeeld langs het persagentschap Belga Engelstalige nieuwstexten op te vragen, komt van een kale reis thuis. Op de Engelstalige pagina van de Belgawebsite staat onder 'News selection' de mededeling: "Sorry, Belga does not currently provide news in English." Het zou daarom niet slecht zijn als buitenlandse journalisten snel een vertaling in het Engels, Frans, Duits enzovoort zouden kunnen krijgen van bijvoorbeeld Belganieuwsberichten, de belangrijkste artikels uit de Vlaamse pers over politieke en maatschappelijke onderwerpen, de standpunten van het Vlaams Parlement of de mededelingen van de Vlaamse Regering.

Vlaamse huizen, een Vlaamse vertegenwoordiging op internationale beurzen of het promoten van onze cultuur en toerisme zijn nuttige, maar dikwijls heel dure, indirecte investeringen die slechts op lange termijn renderen. Het bezorgen van vertalingen zal het streven naar objectiviteit, zeker in deze woelige communautai-

re tijden, ten goede komen. In vergelijking met de genoemde investeringen gebeurt het ter beschikking stellen van vertalingen centraal, vlug, direct en met een relatief lage kostprijs.

Mijnheer de minister, u hebt recentelijk nog een initiatief genomen met de uitgave van een nieuw blad Flanders Today in de hoop dat de buitenlandse opiniemakers Vlaanderen wat beter en objectiever zouden leren kennen. Het wordt een wekelijkse krant, die buitenlanders in het Engels informeert over Vlaanderen. Een onafhankelijke redactie bericht over actualiteit, economie, toerisme en cultuur. Er werden echter twee initiatieven geschrapt, Flanders en Focus on Flanders.

Op welke manier kan de Vlaamse overheid zorgen voor een nog betere communicatie en informatie naar de internationale pers, om te voorkomen dat we dingen moeten horen en lezen die onze haren ten berge doen rijzen en onze tenen doen krullen? Is de Vlaamse Regering van plan om bijkomende initiatieven te nemen ten dienste van de internationale pers?

De voorzitter: de heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: De heer Demesmaeker stipt terecht aan dat zeker de jongste weken en maanden het meer dan ooit nodig is dat de buitenlandse media en de diplomaten zo goed en zo objectief mogelijk op de hoogte worden gehouden van wat er in Vlaanderen gebeurt en aan opinies leeft. Ik denk niet alleen aan de buitenlandse media en de diplomaten, maar ook aan de internationale ambtenaren gevestigd in Brussel, in de eerste plaats de Europese ambtenaren.

Het vorige zittingsjaar is het dossier van de verspreiding van een Franstalig blad, La tribune de Bruxelles, binnen de Europese Commissie tweemaal aan bod gekomen. Als ik me het goed herinner, hebt u daarover de Commissievoorzitter aangeschreven. Maar op het terrein is tot op heden nog niets veranderd. Even terzijde zou ik willen vragen of u daarin nog een demarche wilt nemen.

Op dit moment is er bij mijn weten geen bestaande communicatie. Focus on Flanders is afgeschaft, het meer glossy magazine Flanders ook. Het is nu wachten op de wekelijkse krant Flanders Today. Ik weet niet wat daar de stand van zaken is en wanneer de start gepland is. Ik sprak enkele weken geleden met een aantal internationale journalisten, correspondenten in Brussel, en blijkbaar betreurt men dat Focus on Flanders is afgeschaft. Ik wist niet dat het zodanig werd gelezen. Het heeft me enigszins verwonderd, moet ik eerlijk zeggen. Ook de website van Focus is verdwenen. Dat vindt men erg spijtig. In 2000 is er een effectenmeting geweest. De kritiek op Focus on Flanders was juist dat men telkens moest wachten op het verschijnen van het blad vooraleer men

op de hoogte was van wat er in de Vlaamse pers verscheen. De grote vraag was om korter op de bal te spelen. Daaraan kwam de website enigszins tegemoet. Dat is nu allemaal weg. Ik vrees dat het aangekondigde weekblad Flanders Today aan de kritiek die zeven jaar geleden al bestond, niet zal tegemoetkomen.

Ik wil de vragen van de heer Demesmaeker ondersteunen. Ik denk dat er een meer assertieve houding nodig is, ook ten aanzien van wat er in het buitenland verschijnt over Vlaanderen. Ik denk niet dat het volstaat om wekelijks een blad te laten verschijnen. Er moet meer doelgericht gereageerd worden wanneer er in de buitenlandse media foute dingen verschijnen over wat er in Vlaanderen gebeurt.

De voorzitter: de heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik sluit me aan bij de vorige spreker en integraal bij de vraag van de heer Demesmaeker. Er is nood aan een betere berichtgeving. Ik kaart het even aan met een paar korte voorbeelden.

Ik kreeg enkele weken geleden telefoon van Spaanstalige vrienden uit Latijns-Amerika die mij in het Engels vroegen of er in België een oorlog op komst was zoals in ex-Joegoslavië, door de berichtgeving die ze daar kregen over de situatie hier.

Met de commissie voor Cultuur brachten we een bezoek aan de Hongaarse staatszender MTV – niet te verwarren met het MTV dat we hier kennen. We hadden een gesprek met de verantwoordelijke van de nieuwsdienst, die ons in perfect Engels te woord stond. Hij haalde er een collega bij die ze de week daarop naar België gingen sturen om te berichten over de moeilijkheden. Die man kwam erbij en we spraken hem aan in het Engels. Hij antwoordde: “I don’t understand you. Est-ce que c’est possible de parler en français parce que je suis francophone?” Het was een Hongaar die Frans sprak maar geen Engels begreep. Hij werd door de Hongaarse televisie naar hier gestuurd om in Brussel Franstaligen te interviewen om te weten hoe het eraan toegaat in België. Dan kun je niet meteen spreken van objectieve berichtgeving. We hebben ook aan de man gezegd dat hij én in Vlaanderen, én in Wallonië en in Brussel moest gaan praten om een objectief beeld te krijgen.

Er is nood aan een betere berichtgeving. Ik vind het ook jammer dat Focus on Flanders geschrapt is, want ik denk dat het op de doelgroep van journalisten gefocust was. Flanders Today spreekt een ietwat groter publiek aan. Is Flanders Today reeds actief? Wanneer wordt het opgestart? Ik zou de regering durven aanmoedigen om nu en dan berichtgeving in een andere

taal naar journalisten wereldwijd te verspreiden om het imago van Vlaanderen op te krikken. Daar is nood aan.

De voorzitter: Mevrouw Tamsamani heeft het woord.

Mevrouw Anissa Tamsamani: Het is logisch dat buitenlandse journalisten, die niet noodzakelijk op de hoogte zijn van onze staatsstructuur, contacten zoeken met de Franstalige pers, omdat dat de taal is die het meest verspreid is. Ik heb vorige week vrijdag in de krant gelezen dat federaal minister De Gucht een initiatief heeft genomen om de huidige situatie van de regeringsvorming aan de ambassades uit te leggen. Misschien kan Buitenlandse Zaken een gelijkaardig initiatief nemen naar de buitenlandse pers. Misschien is dat een veel interessantere piste dan in het wilde weg vanuit Vlaanderen te communiceren. Dat zou heel verwarrend overkomen in het buitenland.

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: De minister van Buitenlandse Zaken maakte een aantal antwoorden op veel gestelde vragen over aan de ambassades. Ik kan mee gaan in wat de heer Verstreken daarover zegt. Vorige week was er een samenkomst van de OESO in Parijs. Ik stapte in een taxi en de chauffeur vroeg me of we al een regering hebben en of de koning nog leeft. Dan vraag ik me af waar we mee bezig zijn.

In het Vlaams Parlement hebben we een Commissie voor Regeringsmededelingen. Ik ben lid van die commissie en ze is nog nooit samengekomen. Misschien is dit het moment om de commissie wat werk te geven, eventueel in een vertolking van de resoluties zodat het standpunt van Vlaanderen op een correcte manier wordt gebracht in een taal die de meeste journalisten begrijpen, in casu Engels. We moeten niet veronderstellen dat de journalisten van buitenlandse kranten Nederlands zullen leren om onze standpunten op een correcte manier te vertolken. We moeten bij de realiteit blijven.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik onderschrijf deze bezorgdheid. Het is belangrijk om er bij een internationaal publiek en de internationale pers voor te zorgen dat ze relevante en objectieve informatie krijgen over Vlaanderen. We mogen hen niet 'overleveren' aan uitsluitend Franstalige informatie.

Ik wil wel twee kanttekeningen maken. Er is een tegenstrijdigheid. Enerzijds zeggen we dat ze uitsluitend door Franstaligen worden geïnformeerd. Anderzijds zegt de heer Van Nieuwenhuysen dat de journalisten allemaal Focus on Flanders lezen. Er zijn inderdaad veel meer correspondenten die Frans begrijpen, spreken en lezen dan Nederlands. Steeds meer journalisten spreken, lezen

en schrijven ook geen Frans, maar wel Engels. Ideaal zou zijn dat we geld genoeg hebben om in meerdere talen in gedrukte vorm te informeren, in het Engels, Spaans, Duits enzovoort. Dat kost echter heel veel geld. Wij opteren ervoor om dat in het Engels te doen.

Focus on Flanders gaf een overzicht van 'the press review'. In een oud nummer dat ik toevallig bewaarde zie ik drie bladzijden over DHL en over minister De Gucht en de 'Congolese leaders'. Dat zijn artikels over wat op dat moment aan bod kwam in de pers. Ik spreek me niet uit over de inhoud, maar het was geen frisse vorm van informatie. Het was een wekelijkse hoeveelheid informatie op papier met een doorsnede van de opiniepers in Vlaanderen en het was vooral gericht op buitenlandse perscorrespondenten, ambassades en regiovertegenwoordigingen. Het had een beperkte oplage van 1.450 exemplaren en kostte per jaar 350.000 euro. Het ging dus om een beperkt bereik.

Van bij mijn aantreden heb ik gezegd dat ik iets wilde vinden om breder te gaan, om meer mensen te informeren. Daarnaast hadden we een driemaandelijks luxeuittgave Flanders, ook in andere talen. Die kostte 250.000 euro. De beide initiatieven samen kostten 600.000 euro. Flanders werd naar buitenlanders gestuurd, naar onze regiovertegenwoordigingen in het buitenland, maar we bereikten maar een klein leessegment. Flanders speelde helemaal niet in op de actualiteit. Het was ook niet expliciet gericht op de behoefte van die buitenlanders in Vlaanderen.

Die twee bladen waren qua look, concept, doelgroep en inhoud totaal verschillend. Ze versterkten elkaar niet. Ze hadden een totaal verschillende opzet, bedoeling en doelpubliek. Het droeg ook niet bij tot een synergie, tot het versterken van het Vlaamse internationale imago, tot het profileren van Vlaanderen als een sterk en hedendaags merk. Daarom heb ik beslist met die grote budgetten en een klein beetje extra een blad uit te geven zoals Catalunya Today, dat in een klein formaat een gevarieerde waaier aan informatie brengt over cultuur, evenementen, toerisme, politiek en actualiteit. Onze krant zal de sterktes van die twee combineren en voor een toegevoegde waarde zorgen. Hij zal een ruimer publiek hebben en een evenementenkalender, waardoor de buitenlanders in Vlaanderen kennis kunnen maken met het bloeiende Vlaanderen en zaken waar ze nu geen weet van hebben.

De aanbestedingsprocedure is achter de rug. Het eerste nummer verschijnt volgende week op 20.000 exemplaren als startoplage. Het zal dus een ruimer bereik hebben. Flanders Today richt zich op een breder publiek, op journalisten, ambassades, regiovertegenwoordigingen, zakenlui, toeristen, Europese ambtenaren, buitenlandse studenten en alle mogelijke opinieleiders. Het is niet enkel essentieel voor het imago van Vlaanderen dat de

internationale pers ons leert kennen, maar ook de vele buitenlanders die hier wonen. De vele buitenlandse studenten die terugkeren naar bijvoorbeeld Amerika horen niets meer van Vlaanderen. Zelfs als ze hier zijn, worden ze verwaarloosd. Ze krijgen geen nieuws van de Vlaamse overheid. Dat is nochtans een belangrijke doelgroep: het zijn toekomstige opiniemakers, potentieel zelfs de facto ambassadeurs. Sommigen komen nog jaarlijks bijeen, ook wanneer ze terug in hun thuisland zijn. Ik denk dat hun kennis en informatie ertoe kan bijdragen om het imago van Vlaanderen te versterken. Het bereik is breed en het concept zal ook veel breder zijn omdat de lezer zal worden uitgenodigd om Vlaanderen op een aantrekkelijke manier in al zijn actualiteit beter te leren kennen. Er zal bovendien een onafhankelijke redactie werken. Het wordt geen regeringskrant, laat dat duidelijk zijn. We gaan zelf niet het krantje vol schrijven.

Flanders Today zal op een objectieve wijze aandacht besteden aan wat leeft in Vlaanderen op politiek, economisch, cultureel, wetenschappelijk en toeristisch vlak. Er wordt gewerkt met rubrieken zoals in andere kranten en weekbladen. Dat is belangrijk voor professionele gebruikers, zoals buitenlandse journalisten maar ook ambassades. Zij kunnen bijkomende informatie krijgen via de website. Ze zullen snel aan cijfermateriaal kunnen geraken of contextmateriaal, en naar andere links doorklikken. Die zullen wel meertalig zijn omdat er een verwijzing zal zijn naar de Engelse, Franse en Duitse vertaling van het VRT-nieuws via de link van de VRT-website. Deze is wel in drie talen opgesteld. Wie dus elektronisch naar de website van Flanders Today surft, kan in meerdere talen het nieuws aanklikken.

Er is ook een link naar flanders.be met alle info over Vlaanderen en zijn instellingen. Er is ook een RSS-systeem waar de actuele informatie kan worden bezorgd. Dat werkt efficiënter dan een keer per week informatie verspreiden. Met een combinatie van beide, de website en de gedrukte vorm, hoop ik een veel breder publiek te kunnen bereiken. Het blad wordt zeer ruim verspreid. Het is de bedoeling zo veel mogelijk buitenlanders te bereiken, ook in De Rand, in Brussel, in onze grote toeristische kantoren en de zes kunststeden en ook in Ieper. Het blad zal er liggen om te worden meegenomen, bijvoorbeeld in stations.

Het is gericht aan de toevallige passant, aan wie hier kort of voor een langere periode verblijft, aan de student, de diplomaat, de journalist of de toerist. De uitgever voorziet in de nodige webruimte voor de publicatie van vertaalde persmededelingen van de Vlaamse overheid. De vraag is of de binnenlandse persmededelingen van de Vlaamse overheid altijd interesse zullen opwekken bij buitenlandse correspondenten die niet altijd over de nodige voorkennis beschikken om de vaak gespecialiseerde persmededelingen over een of ander onderwerp inzake bijvoorbeeld leefmilieu, te begrijpen.

Maar overheidscommunicatie behoort tot de bevoegdheden van de minister-president. Ik zal met hem overleggen of het niet goed zou zijn over te stappen op een selectie die echt interessant is voor buitenlanders. Alle persmededelingen vertalen zou kunnen zorgen voor een overvloed die geen interesse meer wekt. Misschien is selecteren de boodschap. Mijn kabinet verspreidt nu al systematisch de persberichten over het buitenlandse beleid in vertaling als dat voor de buitenlandse pers relevant is. We sturen ze naar een groot staal van buitenlandcorrespondenten.

Het is juist dat het parlement ook de buitenlanders zou moeten bereiken, maar dat valt niet onder mijn bevoegdheid. Het zou echter wel degelijk zijn nut kunnen hebben.

Het antwoord is dus dat we volgende week een uniek initiatief in Vlaanderen gaan lanceren, dat grootschalig en ambitieus is. Ik zal de vinger aan de pols houden en evalueren. Ieder nieuw initiatief heeft immers kinderziekten en vertoont lacunes. Alles moet worden geëvalueerd. Op basis daarvan zal ik nagaan of het nodig is om bijkomende initiatieven te nemen. Ik geloof er zelf in. Het exacte bedrag ben ik even kwijt.

Het initiatief gaat veel breder. Het komt er in een A3-formaat op 16 bladzijden, en er is ook een elektronische versie die wereldwijd kan worden geconsulteerd. Daarnaast is er de website met verrijkende informatie en het interactieve platform. Alles samen wordt het project begroot op ongeveer 750.000 euro. Dat is een relatief kleiner bedrag dan de 600.000 euro die naar een initiatief ging met een zeer beperkt bereik. Het is geen kritiek aan het adres van de vorige beslissingsnemers, maar nu wordt er een breder product aangeboden met een groter bereik, inclusief de toerist.

Als toerist ben je immers altijd blij met een goed vormgegeven blad waarin je kennis kan nemen van het culturele leven, de toeristische attracties en tegelijkertijd een maatschappelijk en politiek overzicht krijgt. Bij de kostprijs is de distributie inbegrepen. Dat kost altijd wat. Het blad wordt bijvoorbeeld ook verspreid in de hotels in Brussel. Het wordt heel ruim verspreid, niet alleen bij journalisten. Zij kunnen een elektronisch abonnement nemen voor bijkomende informatie. Ambassades zullen dat waarschijnlijk ook doen, en krijgen dan dagelijks de belangrijke berichten toegestuurd. Alles gebeurt op een objectieve basis want de redactie blijft onafhankelijk.

Wat Tribune de Bruxelles betreft, vanuit het kabinet is er gebeld naar de Europese Commissie maar men wou geen antwoord geven. Er loopt echter een onderzoek. Een beslissing komt er de eerstvolgende weken. Meer weet ik niet. De informatie is mondeling meegedeeld. Het is me opgevallen dat het laatste nummer van de Tribune de Bruxelles een charmeoffensief inhield want het was gewijd aan de Vlamingen in Brussel.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Demesmaeker: Ik dank de minster voor zijn antwoord. Ik ben vooral gelukkig dat we wat meer uitleg hebben gekregen over Flanders Today. Zoals u het uitlegt, lijkt het een veelbelovend initiatief. Het gaat natuurlijk heel breed. Ik hoop dat er garanties zijn dat het op een objectieve manier wordt samengesteld. En dat er in voldoende ruimte voorzien is om op te nemen wat er politiek leeft in onze gemeenschap. Vooral het initiatief op de website stemt me tevreden.

De elektronische snelweg is immers dé manier om kort op de bal te spelen. Dat was de opzet van mijn vraag. Dat is absoluut nodig. De media werken zeer snel. Ik heb 12 jaar op een redactievloer gezeten. Men begint om 9 uur met een wit blad en om 13 uur is er het journaal. Tussen 9 en 13 uur gebeurt er heel wat. Men moet heel snel de juiste bronnen kunnen raadplegen. Via een website kan men perfect kort op de bal spelen. Een verkeerd beeld in het buitenland verzwakt onze positie aanzienlijk.

Ik heb de laatste weken enorm veel buitenlandse journalisten over de vloer gehad. Dat is toevallig gebeurd vanwege een administratief gemeentelijk reglement dat een sanctie oplegt aan wie de bestuurstaalwet overtreedt, bijvoorbeeld aan aannemers die tweetalige verkeerssignalisatie plaatsen. Dat is op Belga gekomen en in het Frans vertaald. Het gevolg was dat heel de internationale pers aan mijn telefoon hing. Er kwamen journalisten uit Zwitserland, Frankrijk, Duitsland en Nederland naar Halle om te vragen wat er aan de hand was. Ze kwamen daarover reportages maken, terwijl het alleen maar ging over de toepassing van de taalwet. Uit de vraagstelling waarmee deze mensen naar mij kwamen, was heel duidelijk af te leiden dat ze totaal verkeerd geïnformeerd waren en absoluut niet wisten waarover het ging. Ze gingen zeer ontgoocheld weer weg, want ze waren voor iets heel anders gekomen. Zo zie je maar hoe media werken en dat het nodig is om zeer kort op de bal te spelen.

Een ander voorbeeld is de RTBF-uitzending over het uitroepen van de onafhankelijkheid van Vlaanderen. Binnen het uur zat dat nieuws tot in Zuid-Amerika en werd het tot op de BBC toe voor waar verkondigd. Ik vind het toch nodig om ook de Vlaamse klok zeer snel te laten klinken en zeer snel weerwerk te bieden. Dat kan via de website heel goed gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Een kleine correctie: de Commissie voor Regeringsmededelingen is wel al samengekomen. Het was niet in de context van een mededeling van de regering maar van een mededeling van de minister. Ik vermoed dat in de bevoegdheden wel de mogelijkheid zit om, zoals de minister heeft gezegd, te toetsen of er berichtgeving vanuit Vlaanderen kan wor-

den doorgegeven. We kunnen niet zeggen dat de commissie niet is samengekomen als we wel twee keer, hoewel problematisch, zijn samengekomen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. 'Flanders Today' klinkt positief. Mag ik ook vragen dat de leden van deze commissie dat ook zouden kunnen ontvangen? Het zou handig zijn om op de hoogte te blijven van een aantal zaken.

De website is inderdaad zeer interessant, zeker met de dagelijkse berichten die elektronisch verstuurd zullen worden. Dat is in de eerste plaats van nut voor de geschreven pers. Men zegt wel eens dat beelden meer zeggen dan woorden, hoewel dat niet altijd het geval is. Ik zou daarom de audiovisuele pers ook even willen aanraken. Het is me ook opgevallen dat TV5, BBC World en CNN bijna allemaal RTBF-journaals overnemen en vertalen van het Frans naar het Engels en dat dat zelden gebeurt met de Nederlandstalige journaals. Mijnheer de minister, u bent ook bevoegd voor media. Ik vraag me af in hoeverre er overeenkomsten bestaan over het uitwisselen van tv-beelden en journaals. De Franstalige journaals worden overgenomen en vertaald en zo goed als geen Nederlandstalige. Ik meen dat er ook wel uitwisselingen zijn met collega's uit andere landen, misschien kan dat daar wel eens aan bod komen. Het zijn immers vooral beelden die bijblijven.

In het verleden waren er bij Radio Vlaanderen Internationaal, de vroegere Wereldomroep, ook Engelstalige journaals. Ik weet niet of dat nu nog het geval is. Misschien kan men een Engelse versie op de website plaatsen. Zo kan er een mogelijke link zijn naar het buitenland.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, dat u breder wil gaan dan de lezerskring die er tot nu toe was met Focus on Flanders, is een goede zaak. We hebben dat nooit betwist. Ik ben alleen met een aantal mensen in contact geweest – ik weet niet in hoeverre die representatief zijn – die het verdwijnen van Focus on Flanders betreuren. Ik hoop dat de nieuwe publicatie Flanders Today aan hun verwachtingen zal beantwoorden.

Het klopt dat Focus on Flanders qua presentatie misschien niet al te hip oogde, maar ik weet niet of het doelpubliek, namelijk diplomaten en journalisten, naar een mooi gepresenteerd magazine uitkijken. Het is hen vooral om informatie te doen. U kent waarschijnlijk het blad Journaal, ook geen glossy magazine, maar een blad dat vol met zeer nuttige informatie en opinies staat

en dat door heel wat lezers wordt geapprecieerd. Het uitzicht is van minder belang.

Er komt ook een website. Misschien zou men ook kunnen denken aan het versturen van een elektronische nieuwsbrief. Die zou tegemoet kunnen komen aan de opmerkingen die er in het verleden altijd zijn gemaakt over de periodiciteit die korter zou moeten worden.

Ik heb ook een puntje van kritiek. U zegt dat volgende week Flanders Today wordt voorgesteld. Uiterekend de jongste maanden, toen er dringend nood was aan communicatie, was er een hiaat. Er is een gat gevallen tussen het verdwijnen van Focus on Flanders en het verschijnen van Flanders Today. Dat is een spijtige zaak. Zeker de jongste weken en maanden had er communicatie moeten zijn. Ten slotte wil ik u danken voor de informatie die u hebt kunnen verschaffen over de verspreiding van La Tribune de Bruxelles bij de Europese Commissie.

De heer Karim Van Overmeire: Het is een persoonlijke appreciatie, maar ik vond Focus on Flanders helemaal niet zo slecht. We moeten ook de doelgroep bekijken. Dat zijn geen studenten, toeristen of mensen die toevallig een weekend in een hotel zitten en willen weten wat er in Vlaanderen gebeurt. De doelgroep bestaat uit mensen die met politiek bezig zijn. Ik vraag me af, als we de shift maken van Focus on Flanders naar Flanders Today, waar de verslaggeving over de politiek niet meer in de eerste plaats komt maar naast toeristische en culturele informatie komt te staan, of dat dat nog even interessant blijft. U zegt dat er ook elektronische informatie zal worden toegestuurd, maar dat komt nu ook. Ik wacht af wat Flanders Today wordt, maar ik vond Focus on Flanders, gezien de doelgroep die men wilde bereiken, helemaal niet slecht. Dat de lay-out wat sober is, kan op zich geen kwaad, juist omwille van de mensen die men wil bereiken. Al die glossy magazines met die mooie foto's en hippe artikels ogen wel leuk, maar zal men het beoogde resultaat kunnen bereiken, namelijk aan het buitenland duidelijk maken welke politieke opinies er in Vlaanderen leven en wat de standpunten van de overgrote meerderheid van de Vlamingen zijn? Zoals mijn collega's wacht ik met belangstelling het verschijnen van het blad volgende week af. Nogmaals: persoonlijk vond ik Focus on Flanders helemaal niet slecht.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb helemaal niet gezegd dat Focus on Flanders slecht was, integendeel. Het bracht goede informatie. Het is de bedoeling die doelgroep met aparte informatie te blijven bereiken. Bijkomend aan Flanders Today zal die doelgroep dagelijks via het internet actuele informatie krijgen. Dat zal veel sneller gaan en het zal ook een interactief forum zijn. Het is een combinatie van een breder bereik, met daarin ook aandacht voor het politiek-maatschappelijke leven

in Vlaanderen, en via de website de snellere communicatie met die specifieke doelgroep.

Er is inderdaad een hiaat geweest. Het was niet te voorspellen dat, toen we de aanbesteding uitschreven, er in België toevallig een langdurige regeringscrisis zou zijn.

Ik wil de opmerking dat er eenzijdige informatie is, wat relativeren. In alle objectiviteit terugblikkend op die periode, is er nooit zoveel aandacht geweest vanuit het buitenland voor Vlaanderen als nu, en zijn er nooit zoveel Vlaamse opiniemakers, politici en anderen aan bod gekomen in de buitenlandse media. Het is wat paradoxaal. We zeggen dat de enige informatiebron de Franstalige pers is, maar ik heb geconstateerd dat tot in The Economist en andere bladen artikels aan Vlaanderen zijn gewijd en interviews werden gegeven. Zelf heb ik er ook een aantal gegeven. U hebt ongetwijfeld allemaal contact gehad met buitenlandse correspondenten van allerlei media. Dat betekent overigens niet dat het niet belangrijk is dat we zelf informatie verstrekken.

Ik heb het nu niet zozeer over de vorm, die is in deze inderdaad niet zo belangrijk. We kunnen in hotelkamers en op displays in toeristische centra geen dergelijk blad leggen om mensen tot het lezen ervan aan te zetten. Voor die doelgroep is de droge informatie van belang. Nadien zullen we die elektronisch bezorgen. Belangrijk is dat we kort op de bal zullen kunnen spelen want het nieuws staat niet stil. De heer Demesmaeker zegt het zelf dat je 's morgens om 9 uur nog een blanco scherm op de pc hebt en dat dan de informatie binnenloopt. Ik meen dat het de moeite is om het te proberen, zeker als ik zie hoeveel centen we investeerden in de twee vroegere dragers. Met een kleine bijkomende inspanning bereiken we nu een breder publiek.

De verspreiding in eerste fase zal als volgt gebeuren. De uitgever moet via de post tot maximum 100.000 exemplaren naar het binnenland versturen en 50.000 naar het buitenland als gratis abonnement. We kunnen dat niet ongelimiteerd doen, maar het is al een groot pak. Bij de start zal het ook tweemaal worden verzonden naar de abonnees van The Bulletin en vervolgens nog een keer per kwartaal naar die lezers, die toch een publiek vormen van buitenlanders die geïnformeerd willen worden. Het zal ook worden verzonden samen met twee halfjaarlijkse edities van Newcomer, eenmaal samen met AmCham en BritCham, en het zal elk kwartaal in het Welcome Pack zitten, dat afkomstig is van de Europese Commissie als ik me niet vergis. Er komen tien displays in 4000 kamers in internationale hotels, Brussel inbegrepen. Er is een bijkomende distributie op kosten van de Vlaamse overheid naar de zes kunststeden en Ieper, plus vijftien toeristische hotspots in vijf buurlanden, plus een selectie van zeven andere grote Europese steden met extra oplagen, naar aanleiding van beurzen en evenementen. We zullen veel

breder kunnen gaan en ik meen dat daar een behoefte aan bestaat. We zullen dat evalueren en na verloop van tijd misschien moeten bijsturen.

De heer Verstreken zegt dat buitenlandse journalisten uitsluitend zijn aangewezen op het RTBF-journaal dat ze dan vertalen. Ik heb daarstraks misschien niet expliciet genoeg gezegd dat er dagelijks een vertaling van het VRT-journaal staat op flandreinfo.be, flandersnews.be en flanderninfo.be. De correspondenten moeten het dus zelf niet meer vertalen. Bij mijn weten worden op Radio Vlaanderen Internationaal de nieuwsuitzendingen nog altijd in die drie talen gebracht.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Buitenlandse televisiezenders gaan op zoek naar stukken die ze kunnen overnemen uit het buitenland. De VRT en de RTBF zitten bijvoorbeeld in een samenwerkingsverband van Eurovisie, waar vooral openbare omroepen inzitten. De commerciële zenders hebben een eigen samenwerkingsverband waarmee de VTM, RTL en andere buitenlandse partners werken. Die mensen hebben kant-en-klare stukken nodig die ze overnemen en snel kunnen vertalen. Wanneer een Canadese, Amerikaanse, Franse of Zwitserse zender heel snel een item nodig heeft uit ons land, dan kiezen ze, als ze de keuze hebben tussen een Fransstalige of Vlaamse zender, bij uitstek voor de Franstalige zender omdat het Frans nu eenmaal een wereldtaal is die ze snel kunnen vertalen en beter kunnen interpreteren. Dat is het probleem en daar kan je niets aan doen. Je zou dan al bijna moeten vragen dat de Vlaamse zenders een Engelstalig stuk zouden maken en dat is onmogelijk.

De heer Karim Van Overmeire: Mijnheer de minister, als ik u goed begrepen hebt zal de website niet toegankelijk zijn voor het brede publiek.

Minister Geert Bourgeois: Toch wel, maar er zal een bijkomende link zijn voor ambassades en journalisten. Het brede publiek zal ook kunnen vragen om een aantal zaken automatisch opgestuurd te krijgen.
